DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVĮ ŽMONES

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XL. Nr. 58 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY) · RUGPJŪČIO - AUGUST 12. D. 1955 M. | Administracija GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

Minėjo pavergimą ir Lietuvoje

Lietuvos pavergimo, ten vadinamo "išlaisvinimo", sukaktį paminėjo Lietuvoje tokiu būdu.

Liepos 20 Vilniaus Gedimino kalne buvo uždegtas "pionierių laužas". Filharmonijos salėje buvo sušaukta "LTSR aukščiausios tarybos sesija". Ja atidarė Vl. Niunka. M. Gedvilas garbino Sovietus ir įrodinėjo, kad "liaudies seimas" išreiškęs "vieningą Lietuvos darbo liaudies valią". Iš jo kalbos taip pat aiškėjo, kad

Lietuvoje veikia 135 MTS, yra 70 tarybinių ūkiu, 1,795 kolchozai, į kuriuos "įsijungė 367,000 valstiečių ūkiu"; esą dujų vamzdžiais iš Ukrainos numatoma "gazifikuoti Vilniaus miestą".

Dainų šventė liepos 21 Vilniuje Spartako aikštėje buvo pradėta giesme "Partija mūsų vairininkas"; pagrindinę kalbą ten pasakė K. Preikšas. Paskelbta suvažiavus apie 30,000 dainininkų.

Liaudies šokių šventėje liepos 22 paskelbta dalyvavus 211 kolektyvų; buvo sušokta apie 20 šokių, tarp jų ir "Kolūkio pirmininkas", buvę 1,000 skudutininkų, apie 300 kankllininkų, giedojęs su raudonais kaklaryšiais pionierių 2000 vaikų choras.

KOMUNISTAI PASIRYŽĘ ATGAUTI ĮTAKĄ

Prancūzijos komunistai nori vėl atgauti savo įtaką valdžioje. Ją buvo praradę nuo 1947, kada jie Ramadier nebuvo įtraukti į valdžią. Tuo tarpu sudaryti "liaudies frontą" ir įeiti į valdžią maža vilčių. Tačiau komunistai nori savo įtaką pareikšti atskirus klausimus sprendžiant. Ypačiai: atgauti vadovavimą darbininku sąjungom, kurios yra suskilusios ir dalis iš komunistų rankų išsprukusi; palaikyti nesantaiką tarp katalikų ir liberalų bei socialistų dėl katalikų mokyklų; paremti jėgas, kurios kovoja prieš Vokietijos apginklavimą; čia komunistai laiko vieną ranką su radikalų buvusiu min. pirm. Daladier; reikalauti prekybos su Sovietais.

Prieš akis 1956

Buv. prez. Trumanas ir buv. valst. sekr. Achesonas pareiškę savo draugam, kas būtų nutikę jiem, jeigu jie būtų rodę tokią bičiulystę komunistų lyderiam, kaip ją rodė respublikonas prezidentas.

Respublikonas J. B. Lee, Utah gubernatorius, pasisakė **1956 balsuosiąs** už demokratą į prezidentus, jeigu jis bus tinkamas. **Jis** prieš Eisenhowerį. **Jis** labiau už izoliacionizmą.

Demokratas R. F. Kennon, Louisiana gub., pasisakė balsuosiąs už respublikoną Eisenhowerį.

Demokratas Stevenson turįs daugiau šansų prieš Eisenhowerį 1956 nei 1952. Taip galvoja jo draugas buvęs demokratų pirmininkas Mitchell. Jeigu Stevensonas leis savo kandidatūrą balsuoti, tai gub. Harriman savosios nestatysiąs.

Egipto min. pirm. Nasser taip pat vyksta į Maskvą kitų metų pradžioje.

ED. SMITH (k.) ir SGT. D. ADAMS liudijo teisme, kad kaltinamasis Gallagher nužudė Korėjoje amerikiečius belaisvius.

Kada žmogus priverstas sužvėrėti

Karo teismas pereitą savaitę pradėjo bylą Amerikos kareivio seržanto J. C. Gallagher iš Brooklyno. Jį kaltina, kad 1951 šiaurės Korėjoje belaisvių barake jis nužudęs savo tris draugus belaisvius ir koliaboravęs su priešu.

Liudininkai belaisviai srž. D. Adams ir E. Smith papasakojo apie baisias sąlygas, kuriose buvo laikomi belaisviai. Visi buvo nusilpę; kai kurie sirgo dizenterija. Liudininkai matė ir girdėjo, kaip Gallagher smogė du kartu kumščia ligoniui J. W. Jones, iš Detroito, ir paskui sugriebęs kaip bulvių maišą išmetė laukan, kur buvo 40 laipsnių šalčio. Taip jis padarė su dar dviem. Išmestieji sušalo. Gallagher norėjo jais nusikratyti, kad pats turėtų ramybę.

Kodėl draugai nieko nedarė? Liudininkai sakėsi patys buvę ligoniai ir bijojęs Gallagherio.

To pasakojimo klausydama Jones motina, atvykusi š Detroito, apalpo. Tačiau ji pasakė, kad būtų jautusis blogiau, jei nebūtų patyrusi tiesos apie savo sūnaus mirtį.

Naujo nieko nėra

Ženevoje derybos tarp Amerikos ir raud. Kinijos eina jau 10 dienų. Deramasi dėl 40 Amerikos piliečių grąžinimo. Komunistai reikalauja duoti jiem kinų sąrašą Amerikoje. Derybos nedavė lig šiol jokių rezultatų.

Kitas pasitarimas Ženevoje tai tarptautinė konferencija atominei energijai panaudoti taikos reikalam. Dalyvauja 72 valstybės. Ir Sovietų Sąjunga. Čia valstybės turi atskleisti savo pačių atominių tyrinėjimų paslaptis.

MOLOTOVAS IR GROMIKO NEPASITIKI

Diplomatiniuose sluoksniuose tvirtinama, kad prezidento Eisenhowerio siūlymai Ženevoje, kurie buvo su dideliu palankumu priimti pasaulio spaudoje, nepadarę jokio įspūdžio Sovietų žmonėm. Ypačiai Molotovas ir Gromyko, kurie daugiausia pažįsta Ameriką, pasiliko su įtarimais ir nepasitikėjimu Amerika.

AR PRANCŪZIJA NEIŠKRIS IŠ NATO?

● **Prancūzijos parlamente** kilo pasiūlymas perkelti visas kariuomenės jėgas iš Europos į Afriką tvarkai atstatyti. Ta kariuomenė, kuri yra Nato žinioje, kuri buvo skirta Vokietijoje buvoti, jau yra nukelta į Afriką. Tokiu būdu praktiškai Prancūzija gali visai išsijungti iš Nato, skirto Europai ginti.

Amerikos ūkininkų delegacija Sovietuose pastebi, kad kolchozuose yra labai išnaudojamas žmogus dėl mechanizacijos stokos.

Uraganų sezonas jau prasidėjo

Dėmesio centre nebe Ženeva ir atomai, bet uraganas Connie. Ketvirtadienį jis buvo Atlante, 300 mylių nuo kranto prie North Carolina ir ėjo South Carolina link. Spėjama, kad

New Yorkas bus paliktas ramybėje. Pasitenkins vėjais ir lietum.

Pastebėta jo "akyje" truputį pakilus oro spaudimą ir vėjus apie "akį" sumažėjus iš 135 mylių per valandą iki 120.

Tačiau uraganas visada gali iškrėsti išdaigų, tad imtasi atsargumo priemonių New Yorke bei artimose valstybėse. Maudymosi vietos, tarp jų ir Jones Beach, uždarytos; ten vanduo pakilęs trim pėdom aukščiau normalaus lygio. Lėktuvnešiam įsakyta išplaukti į atvirus vandenis ir kt.

Uraganas pastebėtas pereitą savaitę Atlante. Nuo tada jį seka metereologijos stotis ir stebėtojai iš lėktuvų. Toje pavojingoje kelionėje dalyvauja vienu kartu tik vienas lėktuvas. Jis prasimuša pro vėjus iki uragano "akies" ir ten išsilaiko 5—6 val. "Aky" ramu, jokių vėjų. Lėktuvas skraidydamas matuoja oro spaudimą, vėjo greitį ir per radiją pranešinėja metereologijos stočiai. Bet iš lėktuvo nieko negali pasakyti, kokia kryptimi uraganas suksis toliau. Tai apskaičiuoja jau metereologijos biuras.

Iš lėktuvo pranešė, kad Connie uragano "akis" turi 40 mylių skersmens. Apie ją sukasi vėjai 500 mylių skersmens plotu. Jų greitis apie "akį" buvo 135, dabar 120. Visas uraganas pirmyn slenka 10—15 mylių greičiu.

Laikoma, kad uraganų sezonas šiemet prasidėjo anksti. Pernai didysis uraganas Carol, nuo kurio žuvo 68 žmonės, prasidėjo rugpiūčio 31. Uraganas Edna kilo rugsėjo 1. Bjauriausias buvo Hatzel, pastebėtas spalių 15. Nuo jo žuvo 145 žmonės. Jis ėjo kaip tik tuo pačiu keliu, kuriuo dabar pradėjo eiti Connie.

Atsirado tikras ir netikras sūnus

Karas sudraskė šeimas, ir tik dabar kai kurios šeimos susiranda savo narius. Taip buvo ir su Amerikos piliete Mrs. Etzl.

Ji gimė 1915 m. netoli Philadelphijos, taigi Amerikos pilietė. Bet mažą vaiką tėvai išsivežė į Jugoslaviją, iš kur jie buvo kilę. Ten ji ilgainiui ištekėjo už Mathias Steigerwald. Gimė sūnus ir dukrelė. Karas šeimą išardė. Tėvas žuvo. Motina, kaip vokiško kilimo, buvo rusų paimta į darbo stovyklą, paskui atgabenta į Rytprūsius. Čia jai pasisekė įrodyti, kad ji yra gimusi amerikietė, ir buvo paleista. 1949 ji pasiekė Philadelphiją ir ištekėjo už Martino Etzl. Vėliau ji patyrė, kad jos vaikai Jugoslavijoje tebėra gyvi. Ji išgavo pas save dukrelę Marįją ir sūnų Antaną. Kai atvyko, pasirodė, kad ne jos sūnus, nors pavardė ta pati. Bet susirado kita moteris Rosa Kapitaen, gimusi Steigerwald, kuri pažino, kad tas atvykėlis esąs jos brolis. Jis persikėlė pas seserį, kuri yra taip pat pabėgėlė iš Jugoslavijos.

Tuo tarpu Etzl ieškojo toliau, ir jai pasisekė surasti tikrąjį savo sūnų, kuris jai bus atgabentas. Imigracijos įstaiga surado būdą sutvarkyti taip, kad žiaurūs imigracijos įstatymai nebūtų taikomi pirmajam Steigerwald, ir jis nebūtų deportuotas. Jis galės tapti Amerikos piliečiu.

TONY STEIGERWALD (viršuje) netikrasis ir HANSIE (apačioje) tikrasis sūnus.

Vokietijoje surūkė birželio mėn. 8% daugiau cigarečių nei gegužės mėn. ir 14% daugiau nei birželio mėn. pernai.

Anglija be anglių ir angliakasių

Anglijoje trūksta angliakasių. Kai tik anglių kasyklos buvo suvalstybintos, iš jų pradėjo trauktis jaunesnieji darbininkai. Per 12 mėnesių perėjo į kitus darbus iš anglių 3400 darbininkų. Vyriausybė nori įsivežti 12,000 darbo jėgos kasyklom iš Austrijos ir Italijos. Bet protestuoja profesinės sąjungos. Jos reikalauja pagerinti atlyginimą ir sutrumpinti darbo valandas, tada ir savi darbininkai eis.

Anglijoje anglių suvartojimas per metus padidėjo iki 230 mil. tonų, arba 30 mil. daugiau nei prieš karą ir 6 mil. daugiau, nei pagamina pačios Anglijos 700,000 angliakasių. Anglis turi importuoti iš Amerikos ir kitų Europos kraštų.

Anglijoje bedarbių liepos mėn. buvo 185,000. Nuo karo pabaigos tai mažiausias skaičius.

Baruchas prašneko į Sovietų vadus

Radijas rugpiūčio 9 paskelbė Bernard Barucho kreipimąsi į Sovietų Sąjungos lyderius, kad

jie priimtų atominės energijos kontrolę, kad nelauktų iki tol, ligi atominė energija bus nebesukontroliuojama; kad nepraleistų progos išgelbėti pasaulį nuo nuolatinės baimės dėl atominio ginklo.

Tai buvo prašymas ir sykiu įspėjimas. Jis buvo taikomas Sovietam, nes Baruchas ir Sovietam esąs autoritetas.

Milijonierius Baruchas dabar 85 metų. Jis buvo prezidentų Roosevelto, Trumano, dabar Eisenhowerio politinis patarėjas. Nors partijos ir prezidentai pasikeitė, bet Baruchas liko. Baruchas buvo pirmasis atominės energijos kontrolės plano autorius. Tik tada Sovietai jo planą atmetė. Nuo Ženevos konferencijos Baruchas labiau vėl išeina viešumon. Prieš išvykdamas iš Amerikos, Molotovas jam staiga vizitą padarė. Prieš prez. Eisenhoweriui vykstant į Ženevą, jį aplankė iš New Yorko į Washingtoną Baruchas ir davė pareiškimą spaudai. Baruchas esąs geruose santykiuose su Sovietų Sąjungos Andrej Gromykoir vienas kitą lankydavę. Tad šio autoriteto ir imtasi Sovietų vadam paveikti.

● **Rusijoje nukrito keleivinis** lėktuvas. Žuvo 25, tarp jų Norvegijos moterų delegacija — 10 asmenų.

BŪSIMIEJI ANGLIJOS VALDOVAI: princas Charles ir jo sesuo princesė Anne.

Pietų Korėjoje mušasi su amerikiečiais

Pietų Korėjoje prasidėjo nauji neramumai. Vyriausybė pareikalavo, kad paliaubų komisijos du komunistiniai nariai (lenkas ir čekoslovakas) ligi ateinančio šeštadienio išsinešdintų iš Korėjos. Vyriausybė kaltina, kad jie verčiasi šnipinėjimu ir komunistinio pogrindžio organizavimu. Pabėgėlis iš šiaurės Korėjos paliudijo, kad lenkas ir čekoslovakas yra vadovaujami sovietų generolo ir dviejų pulkininkų, kurie dedasi lenkais.

Minia apie 1500 žmonių surengė kelias dienas trukusias demonstracijas prieš tuos komunistinius komisijos narius. Minią sklaidė amerikiečiai kareiviai. Kareiviai pavartojo durtuvus, ir eilė Korėjos karo veteranų buvo nugabenta į ligoninę, keliolika amerikiečių lengvai buvo sužeisti buteliais ir akmenimis.

Buvęs Korėjos užsienių reikalų ministeris pareiškė, kad komunistai rengiasi paliaubas sulaužyti ir invaziją atnaujinti.

DULLES ĮSPĖJO

Valst. sekr. J. F. Dulles pareiškė, kad Amerika netoleruos pietų Korėjoje, jeigu jėga bus vartojama prieš paliaubų komisijos narius.

● **Prezidento Eisenhowerio** žmonai gydytojas patarė nesikelti. Jai reikią išsiilsėti.

● **Sovietų ūkinėje delegacijos,** kuri atvyko į Iową, pasirodė, nėra nė vieno, kuris žemės ūkiu tikrai būtų vertęsis.

● **Romoje streikuoja susisiekimo** tarnautojai, judėjimas sustojo.

NORS ŽODŽIAI ŠILTI, DARBAI TEBĖRA ŠALTI

Apie šaltojo karo baigimą buvo kalbama Ženevoje iš abiejų pusių. Juos kartojo ir Kinijos Chou En-lai.

Kad šaltasis karas būtų baigtas, komunistai net parodė "geros valios" ženklus — Europoje paleido iš kalėjimo kardinolą Mindszenty. Azijoje — Amerikos lakūnus.

Tačiau tų "geros valios" ženklų tik lašas, palyginti su šaltojo karo tebetęsiamais veiksmais. USNaWR nurodo eilę pavyzdžių, kaip komunistai nėra net pristabdę savo šaltojo karo veiklos. Labiausiai Azijoje.

★

● **Laos karalystėje, Indokinijoje,** 3000 komunistų tebelaiko užėmę dvi šiaurės provincijas, o savo propaganda spaudžia dabartinę vyriausybę pakeisti nauja — "liaudies fronto" vyriausybe. (Spaudimas kaip ir Baltijos kraštuose) . . .

● **Pietų Vietnamo agentai,** paruošti Maskvoje ar Peipinge, varo propaganda ir vartoja terorą prieš Amerikos remiamą Diem vyriausybę. Jie sėja chaosą, kad šiaurės Vietnamo kariuomenė galėtų ateiti darytį tvarkos, "išlaisvinti" ir pietų Vietnamą prijungti prie komunistinio šiaurės Vietnamo.

● **Singapūras, Anglijos langas** į Pacifiką, niekad nebuvo toks neramus kaip dabar. Svarbiausios politinės partijos Singapūre esančios komunistų įtakoje. Jos nori išstumti anglus, o komunistai veda toliau — Singapūrą paversti kom. Kinijos satelitu.

ŠALTOSIOS TAIKOS METU TEBEINA ŠALTASIS KARAS

● **Indonezijoje džiunglėse** komunistų vadovaujami partizanai nesirengia susilpninti savo veiklos prieš britus. Mėgino paimti į savo rankas parlamentą ir kariuomenę. Nepasisekė.

● **Šiaurės Korėjoje komunistai** rengia karines bazes, sovietinei ir kinų lėktuvai gauna naujus aerodromus. Tai priešingai paliaubų sutartim. Bet komunistinis čekoslovakas ir lenkas, kontrolės komisijos nariai, vis randa pagrindo sukliudyti komisijai tų karinių įtvirtinimų kontrolę.

● **Priešais Formozą įrengtos** naujos aviacijos bazės ir nuolat iš patrankų apšaudo nacionalinei Kinijai priklausančias pakraščio salas, nors kalba apie "taikingą" Formozos "išlaisvinimą."

● **Afganistane, jau arčiau** Europos, sovietų technikai rengia paversti kraštą sovietiniu satelitu. — Afrikoje komunistų agentai panaudoja arabų nusistatymą prieš Prancūziją ir juos gaudo savo interesui.

● **Jugoslavijoje Tito nelaidžia** Amerikos kontrolei patikrinti, kaip suvartojama Amerikos duodama ginklavimosi pagalba. Bet Tito randa šiltų žodžių Sovietų taikingai politikai pabrėžti ir sykiu nurodo, kad esą amerikiečių, kurie kurstą pradėti karą . . .

Pačioje Europoje komunistai dabar susilaiko nuo streikų ir sabotažo. Jie taikstosi daugiau bendradarbiauti su nekomunistais ir vėl atgaivinti "liaudies frontų" sąjūdį, organizuoja "taikos" kongresus, "motinos" kongresus, kuriuose dalyvautų ir nekomunistai, bet kurie drauge su komunistais priimtų komunistų pakištas rezoliucijas. Europoje komunistai nori gauti viešąją opiniją, kurią buvo praradę.

Tokia yra padėtis po Ženevos konferencijos, kuriai bendro vardo dar nesurado, bet kurią kai kas jau mėgina vadinti nauju žingsniu po šaltojo karo — šaltąja taika.

● **Danijos valstybės gynėjas** iškėlė bylas 30 firmų, kurios importuoja pornografinius leidinius daugiausia iš Paryžiaus. O šešios valstybės, tarp jų ir Amerika, protestavo Danijai, kad iš ten leidžiami pornografiniai leidiniai.

PREZ. D. EISENHOWERIS prisega ordiną buvusiam karo laivyno viršininkui adm. R. N. Carney.

Ženevos konferencija ir Amerikos Balsas

Apie "Amerikos Balsą" nelengva parašyti. Pastangos gauti atsakymus į eilę klausimų apie jo lietuviškąjį skyrių nebuvo sėkmingos. Reikia tam viršininko sutikimo, o jo susilaukti neteko. Už tat tenka pakartoti kai kurias žinias apie "Amerikos Balsą", kurias paskelbė Daną Adams Schmidt NYT str. "Amerikos Balsas keičia savo toną".

AMERIKOS BALSAS REIŠKIA AMERIKOS OFICIALIĄ MINTĮ

Toji politinė mintis iš Baltųjų Rūmų ir valstybės departamento. Jų tiesioginėje žinioje yra Amerikos informacijos tarnyba (United States Information Service), kuri turi savo atskiras šakas — spaudos informaciją, televiziją, kiną, informacijos centrus. Čia yra ir "Amerikos Balsas."

Labiau surišti "Amerikos Balsui" su valstybės departamentu ir Baltaisiais Rūmais, o taip pat ir su kitom valdžios žinybom — buvo viena iš priežasčių, kad Amerikos Balsas buvo nukeltas iš New Yorko į Washingtoną, nors iš jo 1000 tarnautojų apie 400 buvo sukliudyti persikelti.

VYRIAUSYBĖS DIREKTYVOS AMERIKOS BALSUI EINA KOMANDOS KELIU

Kiekvieną rytą informacijos tarnybos politikos ir planavimo vedėjas **Andrew Berding** turi konferencijas su valst. departamento viešųjų reikalų vedėju Carl McCardle. Jos daromos jau po to, kai McCardle ir jo štabas grįžta iš konferencijos valstybės departamente. Grįžęs jis painformuoja informacijos tarnybos pareigūnus apie naujus politinius įvykius ir pateikia reikiamos dokumentinės medžiagos. Po kelių valandų politinės direktyvos iš Berdingo įstaigos jau pasiekia įvairius skyrius, svarbiausia "Amerikos Balsą". Pagal tas direktyvas jau rašomi radijo komentarai tai dienai.

Be abejo, jeigu kas staiga atsiranda naujo, papildomos direktyvos duodamos telefonu.

AMERIKOS BALSUI SKIRTA 16 MILIJONŲ

Iš 85 mil. dolerių, kurie iš viso yra 1956 metam skirti informacijos tarnybai "Amerikos Balsui" tenka 16 mil. Pripažistant informacijos reikalingumą, 1956 metam skirta daugiau nei šiais metais. Šiais metais tam reikalui tebuvo skirta 79 mil.

Tos sumos Amerikos Balsui užtenka, kad paruoštų programą per savaitę 7 dienom, per diena 24 valandom 33 kalbom.

(Čia tenka pridurti, kad Europoje lietuviškasis skyrius buvo kaip tik šiemet sustiprintas — transliacijos iš 15 minučių pakeltos iki 30; rodos, jau veikia ten ir latvių skyrius, kuris lig šiol negalėjo veikti dėl tam tikrų technikinių kliūčių personale).

TRYS KETVIRTADALIAI AMERIKOS BALSO LAIKO

yra skirta programom į komunistinio režimo kraštus; 15 valandų per dieną į Sov. Sąjungą ir jos satelitus Europoje ir 5 valandos kasdien į kom. Kiniją, šiaurės Korėją, šiaurės Vietnamą.

Kaitaliodami bangas ir laiką, siustuvai sugeba pralaužti geležinę ar bambukinę uždangą. Pranešimai iš Prahos, Budapešto, Sofijos, paskutiniu laiku net Minsko ir Rusijos liudija, kad Amerikos Balsas ten girdimas.

Iš Amerikos siunčiamos bangas perima ir toliau perduoda galingiausios pasaulio stotys: Miunchenas, Okinawa, Filipinai; perduoda toliau taip pat plaukiojantis laive pritaisytas siųstuvas, kuris dabar esąs sustojęs prie Rodos salos rytinėje Viduržemio jūros dalyje.

O DABAR PAGRINDINIS KLAUSIMAS: AR ŽENEVOS KONFERENCIJA ATSILIEPĖ — AMERIKOS BALSUI?

NYT rašo, kad "Amerikos Balsas" tebetęsia "šaltąjį karą", bet jo tonas, derinantis prie naujų laikų, mažiau aštrus, daugiau atlaidus, mažiau demaskuojąs ir reikalaująs, daugiau peikiąs ir sugestijuojąs.

Pakitęs tonas buvo pastebimas nuo to laiko, kai buvo pradėta kalbėtis dėl "viršūnių konferencijos".

Prie naujos dvasios sunkiau esą prisitaikinti privačiu vardu veikiantiem siustuvam — Laisvosios Europos, kuris skirtas satelitiniam kraštam, ir Išlaisvinimo radijui, skirtam Sovietų Sąjungai. Jie kalba aštriau, griežčiau.

NYT pastebi, kad daugeliui ir iš Amerikos Balso štabo yra sunku prisiimti naują taikingą toną. Nuolatiniame Amerikos Balso štabe turi būti Amerikos piliečiai, tačiau daugelis yra palikę komunistų valdomus kraštus, ir juos veikia patirtų kentėjimų gyvi atsiminimai. Jie linkę žiūrėti į savo transliacijas kaip į vieną iš psichologinio karo formų. Bet jie turi maža individualios laisvės parenkant siunčiamąjį turinį; jie turi nusileisti į naują "duoklės taikai" liniją.

Nuo savęs priduriant, šiuo tarpu negalima pasakyti, kaip pakitusi dvasia ir jos veidrodis "Amerikos Balsas" atsilieps tiem, kuriem jis skirtas. Tačiau yra tikrų žinių, kad ligšiolinei programų praktikai Lietuvoje klausiantieji turėjo didelio entuziazmo, kuris ilgainiui virto kartumu, kadą pamatė, jog "Amerikos Balso" gražius žodžius teko jiem priimti, kaip "pasakas vaikams".

LAUKIMO NAKTYS (11) AL. GLUOSNIS

Mane vejas, aš nebeištrūkstu!

Portfelis pilnas svarbių svarbiausių dokumentų: Estijos, Latvijos ir Lietuvos aerodromų planai, kariuomenės išsidėstymas, divizijų vardai, jų pajėgumas, štabai, — viskas, kas tik reikalinga, buvo patikėta šiam žmogui.

Matas nuo pat Rygos metė pėdas, kad tik jo nepastebėtų, neįtartų.

Tačiau Vilniaus geležinkelio stotyje jis pamatė, kad jį seka.

Tuoj metėsi į gatvę, bet sekliai neatleido. Jo staigus judesys dar labiau padidino įtarimą. Tuoj vienas jų dingo ir pasišaukė dar du. Taip susidarė keturi, kurie tiesiog vijosi, norėdami pagauti. Matas sprukо iš vienos gatvės į kitą, bet niekur nerado, kur pasislėpti.

Pamatė didelius namus. Ten daug laiptų, daugybė butų. Gal kur įlįs. Jis įbėgo į koridorių ir skubėjo į viršų. Tuo metu iš kito aukšto leidosi nepažįstamas žmogus. Staiga Matas jį sulaikė ir atkišo portfelį:

— Čia yra svarbūs dokumentai, jie turi tuč tuojau patekti į Vokietiją. — Ištraukė jis ir pistoletą ir atidavė. — Mane vejas, aš nebeištrūksiu. Slėpkis kuo greičiausiai. Aš tavęs nemačiau ir nepažįstu.

Žmogus pabalo, sumišo, kažką norėjo sakyti, bet Matas nelaukė — spaudė aukštyn. Tuo tarpu rusai pravėrė apatinio aukšto duris.

Matą pačiupo viršuje prie vienų durų, kur jis norėjo paskambinti.

— Rankas aukštyn! — surikо. Visi keturi apstojo iš visų pusių ir tuoj iškrėtė.

Jis neturėjo nieko įtartino. Pasas buvo tvarkoje. Lyg sumišo pamatę, kad jis Vilniaus gyventojas.

— Dabar tokie laikai, — atsakė Matas. — Ką gali žinoti, gal kokie vagišiai vejasi!

— Tu šnipas! — užriko vienas. — Vestis.

Nuvarė į Lukiškio kalėjimą. Jau nesiklausė Mato teisinimosi, tuoj paskambino į Kauną, į saugumo rūmus. Gavo įsakymą tuoj pristatyti.

Keturi ginkluoti įsodino į automobilį. Du visą kelią laikė atkišę pistoletus. Kaune įgrūdo į saugumo rūmų požemius. Nakti prasidėjo kardymai.

Vos tik jį įvedė į tardymo kamerą, kaip enkavedistas stipriai smogė jam į veidą. Matas neatlaikė ir išsitiesė. Atsipeikėjus padavė vandens atsigerti.

— Mes žinome, kad tu esi šnipas, — šaukė apsiputojęs enkavedistas, — išduok kitus, ryšininkus!

Bet Matas netarė nė žodžio. Antausis jį paveikė, jis savy užlūžo ir galutinai užsidarė. Tardė ir kankino jį dieną naktį. Švietė į akis didele lempa, net karštu prosu traukė per nugarą, mušė, bet jis nebetarė nė žodžio.

Jis guodėsi tik vienu — greitu karu. Žinojo datą, kada turi prasidėti karas. Gal kaip nors išlaikys iki tos dienos.

Po dviejų savaičių tardymo ir kankinimo vieną naktį prieš aušrą pasigirdo duslus sprogimas.

Matas tuoj sujudėjo savo guolyje. Sprogimai pasikartojo, ir jis nudžiugo — karas! Nuo trenksmo sukilo ir kiti kameros draugai ir stebėjosi, kas gi čia? Matas nieko negalėjo jiems pasakyti.

— Laikykimės, draugai, — jis atsiduso.

Diena saugumo rūmuose kilo sumišimas. Lakstė visi kaip be galvos. Patys kaliniai tuoj pastebėjo pasikeitimą, išgirdo orlaivius, šūvius, bombų sprogimus ir patys nusprendė, kad karas.

Bet kaip išsigelbėti? Dabar kaip tik gali likviduoti visus tardomus.

Koridorius buvo pertvertas keliais geležiniais vartais. Visada jie buvo užrakinti, kad kaliniai kartais neišsiveržtų iš kamerų ir nepatektų į pirmą aukštą. Vienas sargas valdė vartų ir kamerų raktus. Antrą karo dieną sargas kažkur dingo su visais raktais. Enkavedistai tikrai nutarė sulikviduoti kalinius. Puolėsi prie vartų, norėjo juos išlaužti, bet nepajėgė. Tada iš gatvės, pro mažyčius rūsių langelius paleido serijas iš kulkosvaidžių.

Kaliniai nujautė, kad gali būti blogai. Buvo pramatę ir pavojų iš langelių, todėl visi stovėjo susigrūdę prie kitos sienos, kur jų negalėjo siekti kulkos. Serijos taip ir susmigo į grindis.

Paskui viskas nurimo, enkavedistai išlakstė. Pro langelius jie pradėjo šaukti. Kaunas jau buvo išvaduotas. Juos išgirdo, patys partizanai tuoj užėmė saugumo rūmus ir išlaisvino kalinius. (bus daugiau).

VIENIEMS "KALTINIMAS", KITIEMS KLIEDĖJIMAS

SPAUDA

VIENYBĖJE rugpiūčio 5 Alfonsas Giedraitis parašė straipsnį vardu "Aš kaltinu" (tokia yra knyga). Rašo tokiu pat iškilmingu kaltinimo tonu, kaip ir Meldutis Laupinaitis, tos knygelės autorius. Rašo apie herojizmą, "Praamžio įžiebta", lietuvių tautoje; apie herojizmo blėsimą, kuris mūsų tautoje "prasidėjo nuo pat pirmos Romos katalikų tikėjimo priėmimo (per prievartą) dienos". Nurodo tris svarbiausius veikalus, kurie demaskuoja herojizmo nykimą — tai Alanto "Pragaro prošvaistės", Valadkos "Popiežiai ir Lietuva", na, ir paties Laupinaičio "Aš kaltinu".

Dabar Tautinio Sąjūdžio, L. Laisvės Kovotojų Sąjungos, Santarvės ir Lietuvos Atgimimo Sąjudžio koordinacija reiškia "herojizmo atgimimą". "Tarp tų herojų — didyrių yra beabejo," anų minėtų grupių herojizmo atstovai, ir žinoma, pats "Aš kaltinu" knygos autorius Laupinaitis.

Tie pasakojimai yra tiek pat pagrįsti, kaip ir jo teigimas, kad "katalikų valdininkijos praktikuojamas metodas" galėtų ar norėtų Laupinaitį "apšaukti komunistu". Lig šiol matėm, priešingai, kad Laupinaitis kitus komunistų agentais apšaukia (žr. Darbininke Nr. 56 jo laiško ištraukas). Bet kai straipsnis, kaip ir Laupinaičio knygelė, pretenduoja būti kitiem **kaltinamuoju aktu**, tai pasiskaitykime kelis sakinius:

"Tautos vardu dabar jau nebėra kam prabilti, nes pati tauta yra idėjiniai susiskaldžiusi. Gali byloti tik atskiri tautos sluoksniai ir tai — tik už save — savo vardu, tai 1) katalikiškasis, su visais bažnytiniais turtais priklausąs Vatikane esančiai centralizuotai valdžiai; 2) socialistiškasis, siekiąs žmonijai socialistiško gerbūvio, plačiaja to žodžio prasme pagal Markso-Engelso teorijas ir 3) tautiškasis, atsiribojantis nuo bet kokių **internacionaline** prasme supratimų, **teorijų** bei įtakų, o tautos **egzistencinę ideologiją bazuojantis** grynai ant lietuviškos **genealogijos** pagrindų".

Kol dar rašė apie "katalikiškąjį" ir "socialistiškąjį" sluoksnį, minties tuštumai ir smegenų praskydimui pridengti užteko lietuvišku žodžiu, o "tautiškąjį" sluoksnį aprašant ir lietuviški žodžiai nuskendo tarp "internacionalinių"...

Kai minties tuštumą norim pridengti drąsiais kaltinimais, tai pačiam autoriui ji gali rodytis teismo kaltinimas, bet skaitančiam — daugiau panašu į kliedėjimą.

VĖJAIS DŽIAUGIASI, LAIKAIS SKUNDŽIASI

Laisvė rugpiūčio 4. A Bimba str. "Nauji vėjai, bet sunkūs laikai" patenkintas Ženevos konferencijos vaisiais. Rašo:

"Labai žymiai pasikeitė visa politinė atmosfera... lengviau ir laisviau kvėpuoti... Koegzistencijos idėja plačiausiai prigyja.

"Turime kuo džiaugtis, bet turime kuo ir susirūpinti. Aš turiu mintyje mūsų dienraščio padėtį. Ji be galo rimta, ji labai kritiška... Šimtus mūsų skaitytojų prisiglaudė mirtis. Jų vietos nebuvo užpildytos naujais... Parengimų beliko labai mažai. Spaudos darbai tuo būdu beveik išnyko... Nebeliko iplaukų iš to šaltinio. Philadelphijos ir Connecticut piknikai duodavo gražių iplaukų. Jie nutrūko. Brooklyno Laisvės piknikai Ulmer parke duodavo po porą ar net trejetą tūkstančių dolerių pelno. Dabar nė trečdalio nebegaunam e".

Praneša skaitytojam, kad laikraštis eina jau sumažintas, bet tai būsią tik laikinai. Iš kur ateisiančios lėšos, mums nereikia aiškinti...

NETIKĖKIT BESIJUOKIANČIU BOLŠEVIKU

Minneapoly prie viešbučio, kuriame buvo apsistojusi Sovietų "ūkininkų" delegacija, rugpiūčio 7 ukrainiečiai suorganizavo protesto demonstraciją. Jie važiavo pro viešbutį automobiliais su plakatais: "Netikėkite besijuokiančiu bolševiku". Demonstrantų buvo apie 400. Policija tik prižiūrėjo, kad demonstrantai laikytųsi judėjimo taisyklių.

KANADOS POLICIJA SUSEKĖ

herojino šmugelninkų gauja. 1 mil. dol. vertės. Narkotikai į Kanadą atėjo iš Vokietijos ir Prancūzijos per Meksiką ir Jungt. Valstybes. Suimti ir Jacob Rosenblatt, Hannelore Rosenbloom ir kt.

Pietų Korėjoje įvyko demonstracijos prieš paliaubų komisijos komunistinius narius Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovus. Pietų Kinijos vyriausybė apkaltino, kad jie šnipinėja pietų Korėjoje karinius dalykus, ir pareikalavo, kad artimiausiu laiku išvyktų. Kitaip už jų saugumą Korėjos vyriausybė neatsako. Rugpiūčio 7 Korėjos veteranų demonstracija prieš lenką ir čekoslovaką susirėmė su Amerikos kareiviais, kurie griebėsi durtuvų prieš demonstrantus. Keli Korėjos veteranai nugabenti į ligoninę. Amerikos kareivius demonstrantai apmėtė buteliais ir akmenim.

NORIT ATOMINIO "HAMBURGO"?

Pažvelkite į žemiau dedamus tris vaizdus. **Viršuje** matote Ženevoje dar vieną konferenciją: atomui panaudoti taikos reikalams. Iš tos konferencijos pirmieji naudojasi sovietai, kurie apžiūri iš JAV valstybių prisiųstą atominio reaktoriaus modelį **(viduryje)**, kad ir jie galėtų tokį pasigaminti, jei jų šnipai planų dar neišvogė. **Apačioje** — Lemont, Ill., laboratorijoje bandoma, kaip spinduliuojas atomas veikia maistą "hamburgerį". Amerikiečiai nori ir maitinimo srityje panaudoti atomą taikos reikalui. Bet kokiais "hamburgais" sovietai pavaišintų amerikiečius (o gal ir pavaišins kada?), jei turėtų persvarą, gali būti dar neaišku tik tiem, kurie galvoja, kad sovietai tikrai nori taikos.

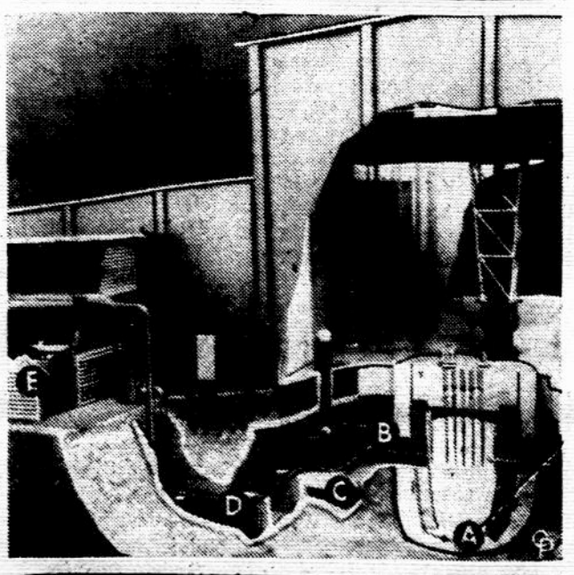

TOKIE PAREJO amerikiečių lakūnai, paleisti raudonojo Kino (žiūr., įkangin).

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko **Redakcinė Komisija.** Vyr. red. **S. Sužiedėlis**

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar pragrauš laivo dugne skylę?

Žinoma yra lietuvių pasaka, kaip Velnias pasivertęs pele ir Nojaus laive pragraužęs skylę, kad nuskęstų paskutiniai žmonės...

Panašiai skylę taikstosi pragraužti raudonasis Kinas, tiktai ne Nojaus, o Amerikos politikos laive. Apsimetęs savo tautiečių reikalų gynėju, jis derasi Ženevoje dėl repatriacijos — Kinijos piliečių gražinimo iš Amerikos.

Rodos, nebūtų dėl ko derėtis, kada Amerika pareiškė, kad ji niekam nekliudo išvažiuoti. Tačiau išaiškėjo, kad raudonajam Kinui noris daugiau — gauti Amerikos pritarimą, kad jis perima savo žinion visus Amerikoje esančius Kinijos piliečius. Jei dabar ne tiesiog, tai per tarpininką, greičiausia Indiją. Sen. W. Knowlandas paaiškino dar didesnį raudonojo Kino apetitą, **gauti iš Amerikos sąrašą kinų, kurie atsisako grįžti į komunistinę Kiniją.**

Tokia yra padėtis Ženevoje.

Susirūpinimas repatriacija visai nereiškia raudonųjų rūpesčio žmogumi. Jiem rūpi politiniai tikslai: išstumti iš Amerikos Chiag-Kai-sheką, nes Washingtone kinų reikalai yra nacionalinės Kinijos atstovo žinioje. Antra, kinų repatriacija būtų dalis komunistų vykdomos intensyvios programos, ištraukti iš užsienių visus žmones, kilusius iš komunistų valdomų kraštų, tepaliekant tik agentus. Tai senas komunistų siekimas. Jam laimėti dabar patogi proga, kada Vakarai ištirpo nuo "meilių" komunistinių žodžių apie taiką ir sugyvenimą.

Jei raudonasis Kinas pragraužtų čia Amerikos pasipriešinimą, tai **pro šią skylę nuskandintų ne tik Chiang-Kai-sheką ir negrįžtančius kinus, bet ir Amerikos nepripažinimo politiką — iš pradžių raudonajai Kinijai, o paskui ir raudonosios Rusijos pavergtiem.** To komunistai ir siekia, ar jie sėdėtų Maskvoje ar Pekine.

Sen. W. Knowlandas dar pastebėjo, kad sąrašai komunistam reikalingi ir tam, kad jie paskui galėtų vartoti represijas per likusias pas juos šeimas bei gimines. O kad tuos sąrašus išgautų, sutinka gražinti 40 amerikiečių...

Tai irgi senas komunistų metodas — **politinį biznį apmokėti gyvaisiais žmonėmis.** Suima žmones ir paskui laisvėje esančius santažuoja: girdi, paleisia, jeigu ju reikalavimus patenkinsia. Amerikoje šį metodą vartoja tam tikru vardu vadinamu "džentelmenai", kurie grobia vaikus ir paskui reikalauja išpirkimo.

Būdinga, kad repatriacijos metodo komunistai griebiasi tada, kai kiek atšyla santykiai tarp komunistų ir Amerikos. Plačiausiu mastu po karo, 1945—1947 metais, Sovietai reikalavo atiduoti jų žinion visus bėglius, kilusius iš ju valdomu kraštu. Amerika tada ėjo į kompromisus, ir tai buvo šiurpieji "screeningų" laikai. Dabar su panašiais reikalavimais atėjo raudonasis Kinas.

Komunistai pasirodo su savo tikslais ir metodais vis tie patys. Ar Amerika dabar bus irgi ta pati?

MACHADO DE ASSIS

Antrasis gyvenimas

MACHADO DE ASSIS yra vienas iš originaliausių Brazilijos rašytojų. Jis yra dramaturgas, poetas, novelistas, romanistas ir kritikas. Jo raštai pasižymi stiliaus švelnumu ir vaizduojamo dvasios gyvenimo gilumu. Čia jis vaizduoja, kaip jaučiasi žmogus, tariamai gimęs antrą kartą ir dėl to žinąs, kas žmogų gyvenime gali ištikti.

★

Kanauninkas Caldas pertraukė nepažįstamojo pasakojimą:

— Dovanok man! Aš tik vieną minutę...

Jis pasikėlė, nuėjo į trobos vidurį, pašaukė savo seną tarną negrą ir tyliai jam pasakė:

— Joao, nueik į policiją ir pakviesk mano vardu viršininką, pasakydamas, kad ateitų su vienu ar dviem žmonėmis išvaduoti manęs nuo vieno kvailio. Pasiskubink!

Paskui, grįždamas į saliona, jis tarė:

— Štai aš, mes galime tęsti.

— Kaip aš jau sakiau Gerbiamajam, aš numiriau dvidešimtą dieną kovo mėnesio 1860, penktą valandą keturiasdešimts trečią minutę ryto. Tada aš turėjau 69 metus. Mano siela skrido per erdvę iki aš pamečiau iš akių žemę; tai buvo jau aukščiau mėnulio, žvaigždžių ir saulės. Pagaliau ji pateko į vieną erdvę, kur nebuvo nieko, išskyrus šviesą. Aš bandžiau pasikelti ir pamačiau toli, labai toli apšviestą mažutį tašką. Šis taškas didėjo ir pavirto saule. Aš įėjau ten nesudegęs, nes sielos nedega. Ar jūsų siela, Tėve, niekados nejuto ugnies?

— Ne, pone!

— Sielos nedega. Aš pasikėliau apie keturiasdešimts tūkstančių mylių ir išgirdau ten švelnią muziką. Kada aš pasiekiau penkiasdešimts tūkstančių mylių, musileido būrys dvasių ir atnešė man neštuvus, padarytus iš eterio ir plunksnų. Greitai po to aš patekau į naują saulę, kuri yra dorųjų žmonių planeta. Aš nesu poetas, Tėve, ir nedrįstu aprašyti iškilmingumo šitos dieviškos dienos. Jei ir būčiau poetu, negalėčiau žmoniškąja kalba išreikšti tų didingų jausmų, laimingumo, džiaugsmo ir meliodijų, šviesų ir spalvų žaidimo; tai neaptariama ir nesuprantama. Reikia pamatyti! Tai būna, kaip aš supratau, kada atvyksta nauja siela; tai yra priežastis tų nepaprastų švenčių, kokią man teko išgyventi. Jos tęsiasi du amžius, kas atatinka čia žemėje tik keturiasdešimts aštuoniom valandom.

Po tų linksmybių mane pakvietė vėl grįžti į žemę, kad pradėčiau naują gyvenimą. Aš padėkojau ir atsisakiau, bet atsisakymas nebuvo priimtas, nes tai buvo amžinybės dėsnys. Vienintelė laisvė, kuri man buvo palikta, — tai pasirinkti profesiją, pragyvenimo šaltinį. Aš noriu antrą kartą gimti jau princu arba autobusų konduktorium. Ką daryti? Ką pasirinktumėt, Gerbiamasis, mano vietoje?

— Aš nieko nežinau, tas priklauso...

— Labai gerai, tas priklauso nuo aplinkybių. Bet įsivaizduokite mano padėtį, kad aš neturėjau jokio noro grįžti žemėn. Aš buvau auka mano nepatyrimo, Tėve, ir tai buvo priežastimi mano be galo vargingos senatvės. Aš atsimenu, kad aš visuomet klausiau savo tėvo ir kitų vyresnių žmonių kalbos apie jaunus žmones. Aš tada pareiškiau, kad man ne tas pats yra gimti valkata ar valdovu, jei yra sąlyga gimti su patirtimi. Jūs negalite įsivaizduoti visuotinio juoko, kuriuo buvo sutiktas mano prašymas. Jobas, sėdėdamas aukštai kantriųjų karalijoj, man pastebėjo, kad toks noras yra kvailas, bet aš pasipriešinau ir nugalėjau. Tuojau po to aš išslydau į erdvę, per kurią keliavęs devynis mėnesius atsiradau žindyvės rankose ir buvau pavadintas Jose Marija...

Aš dabar tuojau jums papasakosiu, kodėl aš čia atvykau ir ko iš Tamstos noriu. Dovanokite, kad aš rūkau!...

Kanauninkas davė sutikimo ženklą, nenuleisdamas akių nuo lazdos, kurią Josė Marija laikė ant savo kelių.

Šis lėtai išsiėmė cigaretę. Tai buvo trisdešimties metų žmogus, išbalęs, kartais liūdnu ir ūkanotu, kartais neramiu ir žvilgančiu žvilgsniu.

Kada Josė Marija atėjo prašyti pasimatymo dideliam ir skubotam reikalui, kunigas baigė pusryčius. Jis jį paprašė įeiti ir pasodino. Po dešimties minučių pastebėjo, kad turi reikalo su nenormaliu žmogumi.

Jis atsiprašė negalįs suprasti jo idėjų ir jo nuotykių, kurie gal būt būtų galėję patarnauti jam kaip studijų objektas, bet nežinomasis parodė kelis savo pykčio ženklus, kurie silpnam bažnyčios tarnui įvarė baimės.

Ką gi galėjo jis ir jo senas negras, abu seni, prieš pasikėsinimą to tvirto ir kvailo žmogaus?

Ir tuo tarpu, kada laukė pagalbos iš policijos, kanauninkas Caldas pradėjo juokauti, raminti ji, drauge stebėtis ir linksminti; tai politika, naudinga su kvailiais, moterimis ir valdovais.

Pagaliau Josė Marija užsidegė cigaretę ir tęsė:

— Aš atgimiau sausio penktą 1861 m. Aš jums nieko nepasakosiu apie savo naują vaikystę, nes tuose metuose svajotoji patirtis jungiasi su instinktu. Aš žindau mažai, verkti dar mažiau buvo galima ir negavau nei vieno smūgio. Vaikštinėti pradėjau vėlai, nes bijojau parkristi ir del to liko tam tikras silpnumas mano kojose. Bėgti ir vartytis, lipti į medžius, šokinėti per mūrus, boksuotis — dalykai taip reikalingi — aš niekad nebandžiau, bijodamas užsigavimo ir kraujo. Atvirai kalbant, aš turėjau liūdną vaikystę, ir mokykla jos nė kiek nesušvelnino. Ten mane laikė bejėgiu ir kvailiu. Iš tikrųjų aš gyvenau visko vengdamas. Būkite tikri, kad per tą laiką aš niekuomet nenukritau, bet taip pat niekados nebėgau.

Aš augau, tapau jaunuoliu ir atėjo pirmųjų meilių metai... Neišsigąskite, mano Tėve, aš likau skaistus. Jūs, Gerbiamasis, žinote, kas tai yra, kai jauni vyrai ir moterys pirmą kartą susirenka bendrai vakarienei...

— Kaip jūs norite, kad aš ją suprasčiau?...

— Aš turėjau devyniolika metų, —tęsė Josė Marija, — jūs negalėjote įsivaizduoti nustebimo mano draugų, kada aš jiems pasakiau, kad nutariu eiti į tokią vakarienę... Niekas negalėjo galvoti, kad šis jaunuolis, taip išmintingas, kuris rengiasi tik senos mados drabužiais, kuris sapnuoja nesuprastus sapnus ir vienišas vaikščioja vėlybomis valandomis — iš tikrųjų aš taip gyvenau... Aš nuėjau į vakarienę. Tai buvo prie Botanikos sodo. Jau temo. Valgiai, vynas, šviesos, gėlės, džiaugsmas jaunų vyrukų, gražios damų akys ir dar dvidešimties metų apetitas... Ak! Gerai, jūs patikėkit man, jei aš jums sakau, kad aš nieko nevalgiau! Prisiminimas, kad man tris kartus nevirškino apie keturiasdešimtuosius pirmojo gyvenimo metus, mane sulaikė.

Aš meluoju, tikriausiai aš tada sirgau.

Viena jauna moteris atsisėdo prie mano dešinės mane paguosti, antroji pakilo ir atsisėdo prie mano kairės. Tu jį gydyk iš vieno šono, aš iš kito, — sakė jos. Jos buvo linksmos, malonios, klastingos ir savo išvaizda, rodos, buvo pasiruošusios praryti jaunuolių širdį ir gyvenimą. Aš prisipažįstu, kad turėjau baimės ir laikiausi atsargiai!... Jos bandė viską... viską... bet veltui.

Aš daugiau jums nesakysiu. Tamsta tolimesnius dalykus pats atspėsi. Gyva ir nekantri mano antroji jaunystė buvo apsunkinta manyje glūdinčios ir tradicinės patirties. Aš gyvenau pririštas prie savo kūno... Ne... tai negeras palyginimas. Kaip jums atrodo, kaip aš gyvenau?

(bus daugiau)

Amžinoji ugnis - tai lietuvybė

Lietuvaičių Seserų Instituto lituanistiniai kursai (2)

Praėjusį kartą buvo trumpai apžvelgtos Lietuvaičių Seserų Instituto ruoštų lituanistinių kursų paskaitos iš Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos ir lietuvių literatūros. Šioje antroje dalyje paliesime dar kitas paskaitas, kursų metu įvykusius parengimus ir nutarimus.

★

LIETUVOS GEOGRAFIJA

V. Kulbokienė iš Bostono kursų dalyves supažindino su **Lietuvos ir jos kaimynų geografija.** Prelegentė nurodė, kad į geografijos pamokas labai naudinga ir reikalinga įpinti įvairūs padavimai ir legendos apie Lietuvos piliakalnius, upes, ežerus, istorines vietas. Vaizdinėmis priemonėmis geografijai dėstyti turi eiti ne vien vadovėliai bei žemėlapiai, bet ir paveikslai, modeliai, net dailiosios literatūros skaitiniai, kurie vaizduoja gamtą, gyvulius, augalus, žmones. Reikia skatinti mokinius rinkti įvairias laikraščių iškarpas bei vaizdus ir sudarinėti savo albumus. Pabaigoje V. Kulbokienė epidiaskopu parodė įvairių Lietuvos vaizdų.

Popiečio metu spalvotu vaizdų, pagamintų V. Augustino, parodė kun. V. Martinkus iš Providence, R. I. Ekrane jie labai ryškiai ir įspūdingai atrodė. Įspūdį kun. V. Martinkus dar sustiprino atitinkamomis liaudies dainomis, kurios buvo vaizdams pritaikytos ir dainuojamos visų kursų dalyvių.

Per rankas ėjo dar sesers pranciškietės Juozapinos sudaryti 4 albumai "Mano Lietuva". Jie pagražinti lietuviškomis tulpėmis, aukso ir sidabro raidėmis. Pradžioje eina Lietuvos himnas, toliau Lietuvos žemėlapis ir vaizdai iš Lietuvos gyvenimo; prie jų pridėti mokinių aprašymai. Reikia pažymėti, kad sesuo Juozapina, O. S. F., yra čia gimusi, čia užaugusi ir Lietuvos nemačiusi.

Kursų dalyvės salėje dar visą laika galėjo stebėti Nukryžiuotojo Jėzaus seseru sudarytą **mokinių darbų parodėlę.** Joje buvo vaizduojama Lietuva, Lietuvos istorija, pasakos; taip pat lituanistikai dėstyti įvairios pagelbinės priemonės ir vaikų literatūra lietuvių kalba.

LIETUVIŲ MENAS

Muz. Iz. Vasyliūnas iš Lawrence, Mass., seseris supažindino su lietuviškų dainų ir muzikos mokymu. Pradžioje priminęs bendrai muzikos reikšmę auklėjimui, toliau palietė lietuviškų dainų pobūdį bei grožį ir davė eilę patarimų, kaip jų mokyti. Geriausiai dainų mokyti unisonu, kad visi mokiniai gerai išmoktų pačią meliodiją. Reikalinga mokinius supažindinti ir su komponuotomis dainomis. Kur galima, sudaryti vaikams sąlygas ir lietuviškuosius simfoninius kūrinius išgirsti.

Seserys turėjo dar progos pasiklausyti smuiko rečitalio. Iz. Vasyliūnas išpildė smuiku Arcangelo Corelli kūrinius — sonatas. Akompanavo jo paties sūnus Vytenis.

Po šios paskaitos ir muzikos valandėlės seserys salėje pasimokė naujų lietuviškųjų dainų; jos ir šiaip jau skambėdavo visu kursų laisvalaikiu.

Kitą dieną Vasia Kiaulienė trumpai seseris supažindino su architektūros menu ir jo įtaka vaiko dvasiniam pasauliui; nurodė, kad dabartinė masinė statyba žmogų neigiamai veikia, tuo tarpu meniški statiniai jo dvasią kelia. Architektūros grožybių galima rasti ne tiktai čia, Amerikoje, kituose kraštuose, bet ir Lietuvoje. Apie tai pasakojant reikia nurodyti ir kas juose yra lietuviško.

S. Mantautienė iš Brocktono, apsirengusi žemaitiškais drabužiais ir sutelkusi į salę daug įvairiaspalvių lietuviškųjų audinių, kalbėjo apie lietuvių tautinius rūbus. Prelegentė supažindino seseris su tautinių audinių raštais ir įvairių Lietuvos apylinkių skirtingais drabužiais, taip pat audimo technika. Galima buvo čia pat pamatyti įvairūs tautiniai drabužiai, pirštinės, megztukai, staltiesės, rankšluoščiai, gintariniai karoliai.

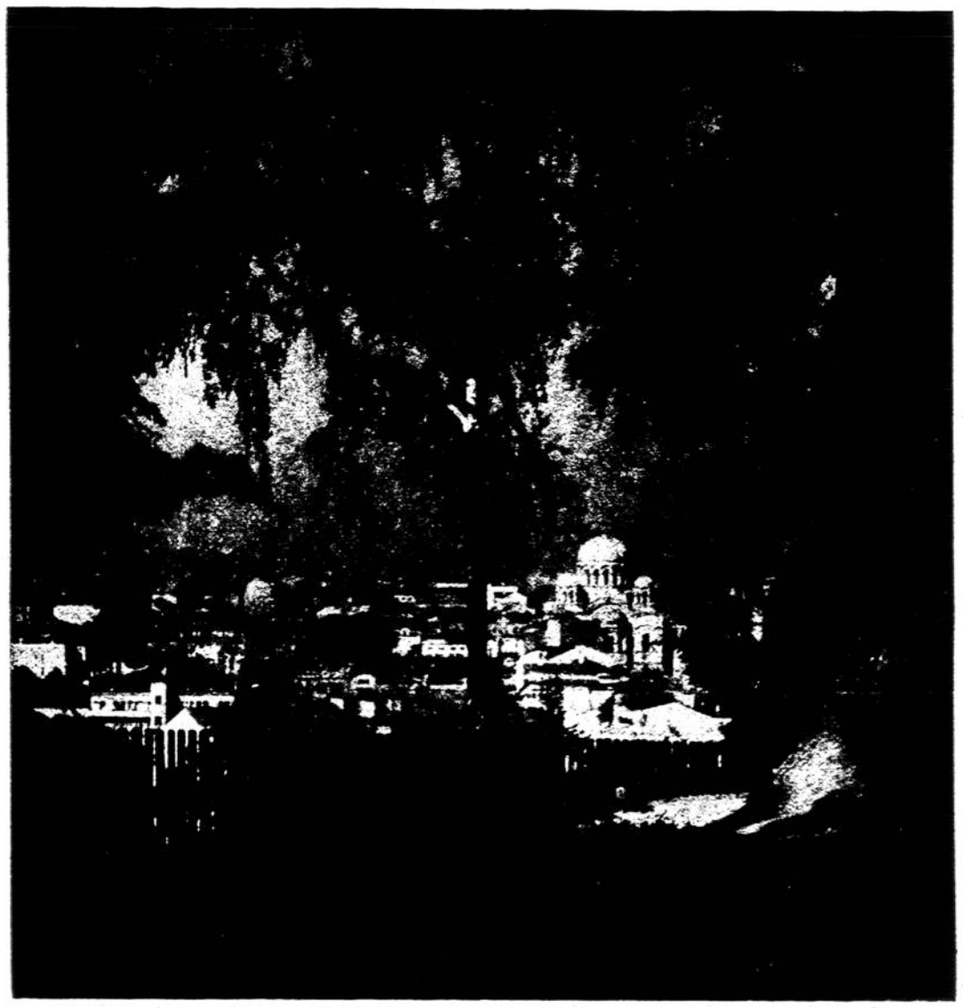

KAUNAS nuo Vytauto kalno. Nuotrauka V. Augustino.
Iš "Ateities" baigiamo spausdinti Vytauto Augustino nuotraukų albumo "Lietuva". Antroji laida turi 50 naujų nuotraukų.

MENAS JUDĖSYJE, DAINOJE IR PRAMOGOJE

Beveik kiekvieną vakarą seserys turėjo kokią nors pramogą, tačiau surišta su paskaitom.

Du vakarus iš eilės Brocktono ateitininkai demonstravo **tautinius šokius ir dainas.** Juos parengė ir jiems vadovavo I. Eivienė ir Z. Kucinienė. Pirmąjį vakarą jaunieji ateitininkai parodė keletą lietuviškų žaidimų, berniukai sušoko "Oželį", visi kartu padainavo, o pabaigai vyresnieji ateitininkai judriai pašoko "Lenciūgėlį" ir "Šuštą". Kitą vakarą vyresnės Brocktono ateitininkės išpildė meninę programą, paruoštą I. Eivienės. Ją sudarė montažas "Tėvynės trupinėliai" pagal Jurgio Baltrušaičio poeziją. Pro žiūrovų akis mergaičių plastiniais judėsiais, dainomis ir deklamacijomis pravingiavo Nemunas su savo praeitimi ir ilgėsiu laisvės dainų. Danutė Pareigytė solo padainavo dvi dainas ir visos mergaitės atsisveikino, sušokdamos "Blezdingėlę".

Vienas vakaras buvo skirtas programai prie laužo vienuolyno miškelyje. Laužo programą pradėdamas prof. B. Vitkus, At-kų Fed. Tarybos narys, priminė, kad senovėje piliakalnių liepsnomis lietuviai pranešdavo kraštui artėjantį pavoju; dabar mums irgi gresia pavojus— nutautimo. Seserys turi savo rankose lietuvių jaunimą, ir mes džiaugiamės, kad jos čia susirinko savo žinias sustiprinti, kad paskui ir savo mokinius lietuvybėje stiprintų.

Brocktono parapinės mokyklos vaikučiai, vadovaujami motinos M. Konsulatos, išpildė lietuviškąja programą, kurią sudarė eilėraščiai, vaizdeliai, žaidimai ir dainos.

Prie laužo žodį tarė dar kun. V. Martinkus, iškeldamas lietuviškųjų dainų grožį; Nukryžiuotojo Jėzaus seseru viršininkė motina M. Anunciata pasidžiaugdama, kad miškelis dabar pasidaręs simboliškas, nes čia pirmą kartą kūrenosi lietuviškoji ugnelė; ir kun. J. Švagždys, vienuolyno kapelionas, priminęs vaidilučių kurentąją ugnį. Amžinoji ugnis — tai lietuviškumas, seselių kurstomas vaikučių širdyse.

Ugnelei kilstant ar blėstant, kursų dalyvės visos Brocktono vienuolyno seserys ir gausus būrys svečių traukė skambias lietuviškas dainas.

IŠVYKOS IR SPECIALŪS POSĖDŽIAI

Kursų dalyvės buvo išvykusios vieną popietį į Putnam, Conn., ir vieną dieną — į Bostoną, kur aplankė žymesnius pastatus, istorinius paminklus ir Atlanto pakraščius. Vienas popietis buvo skirtas susipažinti su prel. Pr. Juro Alkos muzėjuje sutelkta lituanistine medžiaga iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir etnografiniais bei liaudies meno eksponatais.

Paskaitų protarpiuose seserys turėjo savo uždarus posėdžius, kuriuose dalinosi patirtimi iš mokyklos darbo ir svarstė lituanistinės programos reikalus. Nutarimai ir pageidavimai perduoti Lietuvaičių Seserų Instituto vadovybei.

POPIETIS MARIJOS GARBEI

Liepos 31, sekmadienį, prieš paskutinę kursų dieną, seserys

(nukelta į 4 psl.)

MOTERŲ PASAULY

Lietuvė valdovė Maskvos soste

Nedažnai prisimename, kad Maskvos soste, Kremliuje, daugiau kaip 60 metų yra sėdėjusi veikli, gabi ir išdidi lietuvaitė — **Vytauto Didžiojo duktė Sofija.** Ji Maskvos šalin nutekėjo 1390 metais, už kunigaikščio Vosyliaus, su kuriuo kartu valdė 35 metus. Jos vyrui mirus (1425) buvo regentė ir paskui savo sūnaus Vosyliaus II Tamsiojo patarėja dar 28 metus. Mirė 1453 m. birželio 13, tapusi jau vienuole Sinklitikija, palaidota Kristaus Dangun Žengimo vienuolyne Maskvoje.

Kai mirė jos tėvas Vytautas (1430), kuris ją rėmė, Sofija turėjo daug kovoti dėl savo sūnaus sosto. Buvo ji suimta, ištremta, jos sūnus apakintas, tačiau kovą laimėjo ir soste išsilaikė.

"Vytauto duktė Sofija... Maskvos didžioje kunigaikštystėje pasireiškė, kaip ligi tol rusų tautos gyvenime nematytas moters tipas. Rusų kunigaikštystės ir bajoraitės, beaugdamos ligi savo sutuoktuvių uždaruose teremuose, buvo labai tolimos realiam gyvenimui, jam visiškai nepasiruošusios. Ištekėjusios už vyro, jos taip pat netapdavo lygios savo vyrui... Su jomis nebuvo skaitomasi. Jos turėjo gyventi tuose pat teremuose ir viešai tegalėjo pasirodyti tik susirinkus pas vyrą svečiam; bet ir čia jų rolė buvo kukli... Tokiomis salygomis aukštos kilmės rusų moterys... negalėjo išsidirbti politinės ir visuomeninės veikėjos".

"Vytautaitė Sofija žibtelėjo rusų moters istorijoje kaip ligi tol nematytas meteoras. Ji — nebe savo vyro kukli tarnaitė; ji ne tiktai jam lygi, bet ir stengiasi vadovauti politiniam Maskvos gyvenimui. Pilna energijos visur pasirodo — ir rusų vidaus gyvenime ir diplomatijoje".

"Sofija pasižymėjo ir kaip gera organizatorė ūkio srityje... Gavusi iš savo vyro kelis bažnytkaimius ir kaimus, ji taip juose vedė ūkį, kad sudarydavo nemaža santaupų. Jomis ji pirkinėjo iš kitų kunigaikščių bažnytkaimius ir kaimus ir tokiu būdu didindavo savo asmeninį turtą. Kaip matyti iš jos testamento, sudaryto 1453 metais, ji turėjo daugiau negu 50 bažnytkaimių ir kaimų. Visus juos... užrašė savo sūnui Vosyliui, jo žmonai Marijai (jos senutė buvo Algirdo duktė Elena) ir jų vaikams. Nelaisviems tarnams ji dovanojo laisvę".

"Sofija "sugeba sudaryti tinkamas sąlygas apsaugoti savo sūnaus Vosyliaus teisėms į Maskvos didžiosios kunigaikštystės sostą, organizuoti palankią ir atsidavusią jos sūnui partiją ir ginti sostinę nuo totorių. Sofijai ankšta rutinos pilname ir senovės papročių persisunkusiame gyvenime. Ji ieško platesnio pasaulio, nori į jį išeiti, jei ne pati, tai bent per savo šeimynos narius... Ji nori pradėti santykius su garbingomis tuolaikinės Europos valdovų šeimynomis. Dėl to ji priešinga savo sūnaus vedyboms su dukterimi paprasto, nors Maskvos sąlygomis ir galingo bajoro; ji taip pat skubino išleisti savo jaunutę dukrelę Onytę už Bizantijos imperatoriaus sūnaus (Onytė, 13 metų, mirė nuo maro). Ten ją traukė jos noras prasimušti į platųjį pasaulį, susirišti su garbingos savo tradicijomis Rytų Romos valstybės valdovais"...

"Vytautaitėj Sofijoj ryškiai buvo įsikūniję jos motinos Onos Sudimantaitės ir jos garsaus tėvo Vytauto charakterio bruožai".

(Iš prof. Ig. Jonyno "Vytauto šeimos", Praeitis II, 1933).

ALDONA STEMPUŽIENĖ

Tai nepaprastų dainos meno gabumų lietuvė, prieš kelerius metus atvykusi į šią šalį, su ypatingu pasisekimu tvirtai išėjo į amerikiečių meno pasaulį — neseniai ji Clevelande pirmąja laimėjo didžiules varžybas (čia ji su laimėjimų ženklais.)

Jos stambųjį meniškąjį laimėjimą ryškiai atžymėjo didžioji angliškoji Clevelando spauda ir radijas. Ta proga Aldona Stempužienė gavo visą eilę kvietimų koncertuoti pas amerikiečius. Vienas jų — prie Sandusky vasarvietės, dalyvaujant didžiuliam simfoniniam orkestrui, klausantis 4000 amerikiečių, praėjo triumfuojančiai. Netrukus ji dalyvaus naujuose amerikiečių meno pasirodymuose.

Aldona Stempužienė jau keleri metai yra Clevelando Cafarelli operos dalyvė. Dabar šitoje operoje ji susilaukė stambesnių pasiūlymų.

SESERŲ KURSAI...

Atkelta iš 3 psl.

išsirikiavusios procesijoje ir giedodamos giesmes nuėjo į Marijos darželį, įrengtą Brocktono vienuolyno sodyboje. Čia, giliame dvasios susikaupime, prisiminė Lietuvą — Marijos žemę. Už kenčiančią Lietuvą visos atkalbėjo litaniją ir padėkos bei prašymo maldas į Mariją — mokslų Globėją. Taip pat giedodamos Marijos giesmes, grįžo procesijoje į koplyčią, kur kapelionas kun. J. Švagždys atsisveikinimo proga pasakė pamokslą, iškeldamas Kristaus meilę savajai žydų tautai. Kiek ilgiau sustojo prie ketvirtojo Dievo įsakymo pabrėždamas, kad mes negalėsime jo gerai išpildyti, jei nemylėsime savo tautos ir viso, ką mūsų tėvai brangina. Pavyzdžiu nurodė šv. Joaną Arkietę, prancūzų tautos didyrę. Pabaigoje palinkėjo, kad seserys, grįžusios iš šių kursų, nesibijotų aukotis ir ginti savo tautos reikalų. Specialios pamaldos užbaigtos Švenč. Sakramento palaiminimu.

KURSŲ PABAIGA

Rugpiūčio 1, pirmadienį, iš ryto buvo paskutinis kursų dalyvių posėdis. Sesuo Imelda, kursų vadovė, perdavė įvairius atsiųstus sveikinimus; sesuo Juozapina, kursų sekretorė, perskaitė kursų protokolą; motina M. Anunciata, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų viršininkė, tarė atsisveikinimo žodį; sesuo M. Paulė viešnių seserų vardu išreiškė padėką vienuolyno viršininkei, kursų vadovei, virtuvės vedėjai seseriai M. Klemencijai ir visoms Nukryžiuotojo Jėzaus seserims, kurios viešnias gražiai priėmė ir su tikru lietuvišku vaišingumu globojo. Nuoširdi padėka išreikšta kursų lektoriams, atsilankiusiems svečiams ir ypatinga padėka kapelionui kun. J. Švagždžiui, kuris aukojo daug savo brangaus laiko rūpestingai paskaitas rekorduodamas. Motina M. Anunciatai sukalbėjus maldą, seserys kursus užbaigė Lietuvos himnu.

"MOTERŲ PASAULY"
redaguoja
Magdalena Galdikienė
Raštus siųsti adresu:
186 Hale Ave. B'klyn 8, N.Y.
Tel.: MI 7-4504

VEDUSIEM PROBLEMA—SUGYVENTI

Naujavedžiam tarp kitų problemų iškyla ir reikalas sugyventi su naujom giminėm: žmonos bei vyro tėvais, jų broliais, seserimis ir kitais giminaičiais. Tai nėra lengvas dalykas. Jis, tiesa, priklauso tiek nuo pačių jaunevedžių, tiek ir nuo jų giminių charakterio, tikėjimo, tautybės, socialinės — ekonominės padėties, bet yra ir pastovių, sakytume, visuotinių nesutarimo priežasčių. Šios kartojasi visais laikais, visose aplinkybėse ir visiem, kas bebūtų kokio išsiauklėjimo ar profesijos. Tai apskritai žmogiškos, psichologinės priežastys.

Šį klausimą yra tyrinėjusi **amerikietė dr. Evelyn Mills Duvall,** socialinių problemų žinovė. Kaip amerikiečiam dažnai yra įprasta, ji pasirėmė **statistika** ir iš jos padarė savo išvadas.

Toms išvadoms pasidaryti ji apklausinėjo 1337 vedusiųjų poras ir rado, kad 992 iš jų su savo naujais giminaičiais nesugyvena. Į klausimą,

su kuo sunkiau sugyventi,

dr. Evelyn Duvall atsako: pirmiausia su uošve (491), paskui su svaine (vyro — žmonos seserim, 272), paskui su svainiu (vyro—žmonos broliu, 72) ir lengviausia su uošviu, 67).

★

Svainė, kaip matome, yra antroje vietoje. Jei tai žmonos sesuo, tai sugyvenamesnė, bet jei yra vyro sesuo (moša) ir dar už jį vyresnė, tai linkusi maišytis į brolio šeimos reikalus, neprašoma patarinėti ir broliui vadovauti, tartum jis pats dar būtų mažas.

Svainis retai reikalus gadina; jei daugiau kišasi, tai tik vyro brolis (dieveris) ir vyresnis amžiumi. Jis linkęs dar mokyti savo brolį, kritikuoja arba pašiepia jį žmonos akyse.

Uošvis, net ir vyro tėvas (šešuras), yra sugyvenamas; nusibosta tiktai savo kalbomis, pasigyrimais, pasakaičių iš praeities kartojimu.

Uošvė, ypač anyta (vyro motina), sunkiausiai sugyvenama. Čia ir lietuvių liaudies dainos nepagaili anytom karčių žodžių ir užjaučia marteles. Uošvėm marčios ir žentai prikišo, kad jos: 1. nuolat maišosi į vedusiųjų vaikų reikalus, nori juos valdyti, kursto sūnų prieš žmoną arba atvirkščiai; 2. daug reikalauja ir greit skundžiasi, kritikuoja ir apjuokia prieš kitus; 3. anyta mato visus marčios trūkumus, žmonos motina rėžia žentui: "Tu nebuvai vertas vesti mano dukrelės".

Dr. Ev. Duvall surinko didelį puoštą laiškų, kuriuose užtinkama tokių apibudinimų, taikomų uošvėm:

— Jos širdis kaip kalnas, o liežuvis kelis kartus jį apvytų... Mano uošvė kaip armonika. Norint ją nutildyti, reikia neduoti oro... Ji man gera, nes nepasirodo dvidešimti metai... Jei norim pirktis namus, pataria išsinuomoti; jei noriu išeiti, pataria būti namie; jei sūnų paglostau, liepia geriau į tam tikrą vietą įkirsti; kai mato kertant, šaukia kaip smaugiama...

Uošvių tokia elgsena yra suprantama. Jose dar reiškiasi motina, kuri vaikam turi lemiamos įtakos, ypač pramonės kraštuose, kur vyrai daugiausia laiko praleidžia dirbdami už namų, o vaikai motinų auginami. Juose įsidiegia didesnė motinai pagarba ir meilė nei tėvui. Motinos įtaka pasilieka didesnė vaikams užaugus ir net jau sukūrus savistovų gyvenimą. Dėl to ji tapusi uošve vis dar tebesijaučia turinti teisę į savo vaikus.

Tenka pastebėti, kad berniukai labiau prisiriša prie motinų nei mergaitės. Tai patvirtina ir tas faktas, kad dvigubai didesnis skaičius žmonų kaltina savo vyrų motinas (anytas) nei priešingai.

Sugyventi su uošve sunkiau pirmaisiais vedybinio gyvenimo metais. Dar sunkiau mišriom šeimom tautiniu ir religiniu atžvilgiu. Šis reiškinys gana dažnas Amerikoje, ypač **ryškus vadinamų "karo nuostakų" arba "dypukių" šeimose.** Iš daugelio tūkstančių tokių santuokų, labai retai nusiskundžiama uošviu, bet kasdieninis reiškinys — nesutikimai su uošve, kuri marčią kritikuoja, kad ta nemokanti nei eiti, nei puoštis, nei vaikų auginti.

★

Nesusipratimams išvengti daug padeda, kai gyvenama atskirai nuo tėvų ir giminių; nors kiti gražiai sugyvena kartu ir jiems atrodytų, kad kitaip būtų prasčiau. Krikščioniška meilė nesipriešina tam atskiram gyvenimui, tik ji primena pareigą išlaikyti senus tėvus, kai jie patys neįstengia išsiversti.

Santykius dar apkartina, kai jaunoji motina, kartu gyvendama su vyro ar savo tėvais, mano, kad visus savo vaikų rūpesčius galinti sukrauti "senukam", o pati turėti "good time". Geriau, kai jaunos motinos savo pareigos auklėti vaikus pačiom nesikrato ir kitiem tų rūpesčių neprimeta.

Amerikoje yra nemaža vadovėlių, kaip vaikus auklėti, bet jie, reikia pasakyti, prigrūsti visokiausių patarimų tik vaikui sveikam išlaikyti ir jo kūną išpūsti; dvasiai stiprinti mažai tų patarimų duodama. Atrodo, lyg vaikas būtų kaž kokia mašinėlė, kurią tik reikia laiku ir gerai patepti, sukišti tam tikrą kiekį vitaminų ir visokių miltelių. Vaikas daugiau nei mašina. O kaip jis išauklėjamas, jau nuo to žymia dalimi priklauso ir kaip jis vėliau sugyvens su savo giminėmis.

G. G.

Būkite savo namų židinio saugotojos

Popiežius specialioje audiencijoje priėmė atstoves tarptautinės katalikių mergaičių organizacijos, kuri šiemet mini savo 25 metų sukaktį. Ši organizacija (Jeunesse Independante Catholique Feminine) buvo įsteigta Belgijoje 1930 m. Ji turi 10.000.000 narių visame pasaulyje, apima 75 atskiras organizacijas ir turi 90 centrų.

Savo kalboje popiežius mergaites ragino ugdyti stiprų katalikišką charakterį, nes tik tokiu būdu jos vėliau galėsiančios savo namų židinyje išlaikyti katalikiškas tiesas. Popiežius pabrėžė, kad dabar namų židinys yra puolamas nekrikščioniškos materialistinės dvasios, kuri veržiasi į namus per spaudą, radiją, televiziją ir k. būdais. "Ruoškitės būti savo namų židinio saugotojomis, — kalbėjo popiežius, — ir nepasiduokite materialistinei pasaulėžiūrai, kuri siūlo jums prabangą, lengvą gyvenimą ir malonumus".

PONIA J. DAUŽVARDIENĖ, autorė naujos virimo knygos anglų kalba, **"Popular Lithuanian Recipes",** baigia kepti "grybukus".

Šioji virimo knyga duoda angliškai skaitantiems pačius populiariausius lietuviškus virimo receptus. Lietuviškasis ir nelietuviškasis jaunimas nori gaminti lietuviškus valgius ir šioji knyga kaip tik duoda tą progą tiems, kurie mėgsta juos.

Knygoje yra 200 receptų. Ji kainuoja $2.00. Galite ją užsisakyti šiuo adresu:

Draugas, 2334 So. Oakley, Chicago, Ill.

NAMIE IR VISUOMENĖJ

● **M. Anunciata (Mažeikaitė)** išrinkta Nukryžiuotojo Jėzaus seserų viršininke antrajam trimečiui; jos padėjėja išrinkta motina M. Ligorija, anksčiau buvusi 6 metus viršininke.

● **A. Bernotaitė vadovauja** tautinių šokių grupei, kuri įeina į Lietuvių Sporto Klubą Sydnejuje, Australijoje; tame pat klube moterų oriniui vadovauja G. Giliūtė.

● **Br. Dikinienė iš Montrealio** šią vasarą aplankė visą šiaurės ir pietų Ameriką.

● **Dr. M. Gimbutienė-Alseikaitė** išrinkta JAV Bendruomenės Tarybos sekretore; ji dirba Hardvardo universitete.

● **L. Valiukienėnė ir L. Bieliukienė** išrinktos į Lietuvių Rezistencinės Santarvės C. Komitetą.

● **Yolanda Miltakytė per** trejus metus baigė Detroite aukštesniąją mokyklą magna cum laude laipsniu ir gavo stipendiją mokytis Marygrove kolegijoje; tebuvo skirtos dvi stipendijos visoms Detroito aukštesnėms mokykloms.

● **Lydija Galinaitytė-Greitarienė** iš Argentinos yra atvykusi į JAV lankyti savo giminių; išbus apie pusę metų.

● **Marija Židžiūnienė, Worcester,** Mass, organizuoja "Apšvietos dieną" įvykstančiame Moterų Sąjungos seime.

● **M. Galdikienė-Draugelytė** šiuo metu atostogauja; rugpiūčio 14 ji skaitys paskaitą Moterų Sąjungos seime Worcester. Mass.

● **Ona Ivaškienė, veikli tau**tinių šokių grupės vadovė Bostone, rugpiūčio 14, Kennebunkporte, Lietuvių dienoje, vadovaus stovykloje vasarojančių berniukų programai.

● **Moterų per didelį apsi**nuoginimą vasaros metu pasmerkė savo ganytojiškame laiške Atlanto vyskupijos vysk. Fr. E. Hyland; jis papeikė moteris ir už tai, kad jos nesivaržo ateiti ir į bažnyčią netinkamai apsirėdžiusios.

● **3000 moterų vietnamiečių** komunistai neleidžia susijungti su jų vyrais, kurie gyvena pietiniame Vietname; moterys verčiamos už kitų tekėti.

● **Darbo departamento mo**terų biuras paruošė programą kursams, kurių tikslas paruošti profesiniam darbui vėlesnio amžiaus moteris tarp 40—50 metų; tokie kursai bus suruošti 23 vietose.

● **Vėžiu moterys serga ma**žiau negu vyrai, bet tiktai baltosios; negrių serga daugiau negu vyrų.

ADELĖ SIMPSON, New Yorke modistė, prašo vizos vykti Sovietų Rusijon ir pademonstruoti amerikiečių moterų rūbus.

Ką tik išėjo iš spaudos

KUN. VYT. PIKTURNOS

AMŽINOJI AUKA

MIŠIOS,
JŲ ESMĖ,
VAISIAI,
MALDOS
IR APEIGOS

200 puslapių, iliustruota. Tai pirmas didesnis bandymas lietuvių k. duoti gilesnį šv. Mišių aukos supratimą.

KAINA — $2.00

Gaunama "Darbininko" administracijoj.

Karo žiežirba buvo kazoko moteris

PIRMOJI RUSŲ INVAZIJA Į LIETUVĄ (1)

Vienas Lietuvos praeities laikotarpis kartais vadinamas **tvanu.** Jį randame atvaizduotą Henriko Senkevičiaus raštuose, jo trilogijoje: Ugnimi ir kalaviju, Tvanas, Ponas Valadijauskas. Tai buvo septynioliktojo amžiaus vidurys, kai karalių rinkimai Lietuvos ir Lenkijos sostui buvo pasidarę jau pavojingi ir žalingi. Karalių rinkimais žiūdė bajorija, pamėgusi palaidą laisvę, besikivirčijanti, savo naudos teieškanti. Krašte tvarka iro ir lengvino priešų invaziją.

Du iš tų priešų buvo stipriai išaugę: **tai didžioji Maskvos kunigaikštystė ir Švedija.** Maskva buvo pradėjusi rinkti po savo globa rusiškas žemes, lietuvių valdomas, jau nuo penkioliktojo amžiaus vidurio ir kaskart darėsi agresyvesnė. Su Švedija buvo ginčas dėl sosto ir dėl Livonijos (latvių ir estų žemių). Lietuos—Lenkijos karaliai Vazos, švediškos kilmės, nenorėjo atsisakyti teisių į savo tėvų karališkąjį vainiką, nors jo ir nedevėjo. Švedijos karalius Karolis X Gustavas ryžosi tada pats užimti Lenkiją ir Lietuvą. To paties siekė ir Maskvos caras Aleksiejus Romanovas.

Lenkiją ir Lietuvą užplūdo abiejų priešų kariuomenės — **tikras tvanas ugnies ir kalavijų.** Pirmą kartą Lietuvos praeityje visas kraštas buvo okupuotas, pirmą kartą istorijoje Vilnius buvo priešų užimtas.

Šiemet tai rusų ir švedų pirmajai invazijai sueina 300 metų. Ir čia mes pradedame šį pasakojimą, pradedame jį nuo **kazokų,** nes dėl kazokų prasidėjo ir karas su Maskva.

VALKATOS VIRTĘ KAZOKAIS

Kas nežino kazokų, kurių vardas yra susijęs su caro laikų priespauda Lietuvoje, su Kražiuose pralietu krauju, su knygnešių gaudymu ir šaudymu, su pirmaisiais trėmimais į Sibirą? Kazoko vardas lietuviam reiškia žmogų žudiką, rusam — didvyrį, o senųjų totorių kalba — žmogų valkatą, pabaldą. Iš kur jiem tas vardas?

Dideli Rusijos plotai kitados buvo totorių nusiausti. Ypač buvo nuniokotas tas kraštas, kurį šiandien **Ukraina arba Pakraščiu** vadiname. Žmonės ten gyventi negalėjo, nes buvo nesaugu. Totoriai žmones žudė arba gaudė ir gabeno į vergiją parduoti.

Tiktai lietuviam Ukrainą užėmus, pasidarė saugiau, ir žmonės vėl pradėjo čia kurtis — žemėje geroje ir derlingoje. Dėl to, kad čia nebuvo ramu ir saugu, valstiečiam buvo paliekama laisvė. Jie prie tos laisvės priprato, ją didžiai brangino.

Kai lenkai, Lublino unijoje (1569) Ukrainą lietuviam atėmė ir daugiau savo dvarų pradėjo čia kurti, jie stengėsi tuos laisvus valstiečius baudžiauninkais paversti, bet tie lengvai nesidavė, maištavo, kai kurie bėgo dar toliau į pietus, kur ponų ranka nesiekė. Ten bėgo taip pat nusikaltėliai, nenuoramos, klajokliai, susispietę į **Sičę,** prie Dniepro žemupio. Totoriai juos praminė valkatomis — kazokais. Kazokai gyveno savo karinėse stovyklose ir vertėsi plėšikavimu.

KIEK AUKSO MES TADA PRISILUPOM!

Tie rusiškieji vikingai, kazokai, siekė ir tolimesnius kraštus palei Juodąsias marias, nusibelsdavo iki Konstantinopolio, arba įsiveržd avo giliai į Lenkiją ir Lietuvą. Apie tuos laikus ir kazokų žygius rusu rašytojas N. V. Gogolis, pats iš Ukrainos kilęs, taip pasakoja kazoko Danilos lūpomis:

"O, aš atsimenu, atsimenu laikus... Tai buvo auksiniai laikai... Ech, kad tu žinotum, Katerina, kaip mes skerdėmės tada su turkais! Man galvoj dar ir dabar tebežymu randas... Kiek aukso mes tada prisilupom! Brangiuosius akmenis kepurėmis žarstė kazokai. Kokių arklių, Katerina, kad tu žinotum, kokių arklių mes tada parsivarėm!"

Aprašomos ir to kazoko kirstynės su lenkais:

"Kaip paukštis, nardo jis ten ir kitur... kerta iš kairės ir dešinės. Kirsk, kazoke! Uliok, kazoke! Guosk savo jauną širdį!... Mink po kojomis auksą ir brangiuosius akmenis! Smeik, kazoke!... Bet žiūrėk atgalios: niekšai lenkai jau degina trobesius ir gainioja išgasdintas bandas. Ir kaip viesulas pasisuka Danila atgalios... Ne valandą ir ne dvi kaunasi lenkai ir kazokai... Bet nepavargsta Danila: verčia iš balno, savo ilgąja ietimi, traiško savo ristojo žirgo kojomis pėsčiuosius".

Ir dar apie vieną kazoką pasakoma:

"Jam norėjosi nutverti visą pasaulį ir sutrypti savuoju arkliu, paimti visą žemę nuo Kijevo ligi Galičo, su žmonėmis, su viskuo, ir paskandinti į Juodąją jūrą".

(Iš "Baisiojo kerštо").

Tasai kerštо tvanas išsiliejo, kai kazokai sukilo prieš lenkus ir kruvinai su jais kovėsi 1648 — 1652 metais.

TIKTAI NEGYVAS ŠUVA NEKANDA

Kazokams sukilti buvo daug priežasčių, ir nemaža jų teisėtų, kai lenkų ponai ėmė juos spausti, bet žiežirba didesniam karui buvo moteris, kaip ir senojoje Graikijoje, garsiame Trojos kare. Tik šį kartą "gražioji Elena" nebuvo pavogta, o atmušta ir paviliota. Svetimoteris buvo lenkų ponas, o suviliotoji — kazoko **Bagdono Chmelnickio žmona.** Gavo dar lupti jo sūnus Timoška, ir abu su tėvu buvo iš ūkio išginti. Jiedu atsidūrė Sičėje ir ten sukėlė visus kazokus. Prie jų prisidėjo dar valstiečiai, kurie kratėsi lenkų ponų baudžiavos. Lenkų kariuomenė, ėjusi kazokų malšinti, ties Geltonaisiais vandenimis ir Karsune (1648) buvo visa supliekta.

Tuo tarpu mirė karalius Vladislovas Vaza, mirė Merkinėje; reikėjo naują karalių rinkti. Juo buvo išrinkta velionies brolis Jonas Kazimieras Vaza, negabus ir menkas karalius, savo prancūzės žmonos už nosies vedžiojamas ir ponų už skvernų tampomas. Jis skendo chaoso tvane, kuris dabar užliejo Lenkiją ir Lietuvą.

Kazokai tuo metu veržėsi giliai į Lenkiją ir nusitrenkdavo į Lietuvos žemes. Lietuviai dar įstengė kazokus atremti ir net lenkam padėti, bet kai valstybėje nebuvo tvarkos, niekas į gerą nėjo: seimai iro, didesnės kariuomenės sutelkti nebuvo galima. Tais pačiais metais (1652), kai seimą išardė garsusis **Čičinskas,** Upytės bajoras, tačiau nebe pirmasis panaudojęs "liberum veto", Chmelnickio sūnus Timoško sumušė lenkus ir 5000 belaisvių išpiovė, pasirėmęs totorių patarle: **"tik negyvas šuva nekanda".** Po to kazokai pasidavė Maskvai (1654), o Maskva su 300.000 kariuomenės puolė Lietuvą.

(Bus daugiau)

ŠV. KRISTUPO STOVYKLOJE (prie Akron, Ohio) pernai vasarojo moksleiviai ateitininkai. Šiemet stovykla prasideda rugpiūčio 21 ir baigsis rugsėjo 2.

Iš 1500 vaikų lietuviškai mokos 500

Eltos Informacijos praneša, kad liepos 21—23 Vasario 16 gimnazijos patalpose įvyko Vokietijos lietuvių bendruomenės apylinkių pirmininkų, seniūnų, mokytojų ir įgaliotinių prie pabėgėlių ministerijos atskiruose Vokietijos kraštuose suvažiavimas. Dalyvavo apie 70 žmonių. Darbo prezidiume buvo I. Apyrubis, A. Survila ir A. Žemaitis. Pamaldas katalikam atlaikė kun. A. Bunga, evangelikam senj. A. Kelleris.

Iš pirmininko P. Zundės pranešimų apie bendruomenės gyvenimą Vokietijoje aiškėjo, **kad lietuviai turi Vokietijoje 4 chorus; veikia 20 vargo mokyklų su 338 mokiniais. Lietuvių vaikų Vokietijoje yra 1,500, bet švietimo lietuviškas tinklas užgriebia jų tik apie 500; iš jų 160 lanko Vasario 16 gimnaziją.**

Gimnazijos išlaikymas kasmet atsieina apie 200.000 DM. Vokietijos lietuviai prie jos išlaikymo prisideda tik 1%.

Kiti pranešimai buvo: Št. Vykinto apie kultūrinės veiklos gaires, dr. A. Rukšos apie tautinį švietimą tremtyje, dr. V. Literskio apie Vasario 16 gimnazijos reikalus, J. Glemža apie bendruomenės finansinius reikalus, A. Survila — apylinkių darbo problemą. Pageidauta daugiau bendradarbiavimo tarp bendruomenės ir Balfo, nusiskųsta dėl "Europos Lietuvio" redagavimo ir turinio.

Ta proga posėdžiavo ir susirinkę mokytojai.

TRILYPIS PIKNIKAS HARTFORDE

Trys lietuviškos organizacijos — LRKSA, Moterų Sąjunga ir LDS ruošia didžiulį Connecticut apskrities lietuvišką pikniką rugpiūčio 28, sekmadienį, Lighthouse Grove, East Hartford. Tai vienas iš gražiausių lietuviškų parkų, žaliuojančių medžių pavėsy, prie Connecticut upės krantų.

Prityrusios šeimininkės gamins gardžius valgius, vaišins gaivinančiais gėrimais, gros geras orkestras ir bus daugybė įvairių be pralaimėjimo pramogų.

Šiais metais įsidėmėtina naujiena — pirmą kartą rengiamos grupinės dainininkų varžybos. Nemažiau 4 asmenų grupė turės sudainuoti 3 pačių pasirinktas dainas. Laimėjusioji grupė gaus dovanų. Grupės gali būti vyrų, moterų arba mišrios. Varžybom užsiregistruoti galės ten pat ligi 4 val. p. p.

Tad visus lietuvius, mėgstančius dainą, kviečiame atsilankyti ir dalyvauti varžybose. Be to, kviečiami visi lietuviai dalyvauti didžiuliame trilypiniame piknike, **Pikniko komisija.**

Liet. Vokietijoj

Per dvejus metus turi būti darbe

1955 liepos 19 Miunchene, kaip praneša Eltos Informacijos, buvo sušauktas užsieniečių patariamosios tarybos prie Bavarijos darbo ir socialinių reikalų ministerijos posėdis. Jame dalyvavo Jungt. Tautų komisaras van Heuven Geodhart su atstovu Miunchene Terrilonu, vokiečių žinybu, tarptautinių ir vokiečių šalpos organizacijų, ten pat Vokietijoje gyvenančių užsieniečių atstovai. Iš Balfo buvo I. Rugienius.

Vokiečių ministerijos atstovas Nentwigas pareiškė, kad "benamiai užsieniečiai" per dvejus metus turėsią būti įjungti į Vokietijos ūkinį procesą, nes užsieniečiai negalį būti tokiose salygose daugiau laikomi be darbo.

Į dirbančiųjų kategoriją bus įskaityti visi, kurie birželio mėn. turėjo nors atsitiktinį darbą. Patikrinus visus pabėgėlius užsieniečius į darbą Vokietijoje buvo įjungta 150.000 žmonių.

Pietų Bavarijoje gegužės mėn. bedarbių užsieniečių buvo likę tik 3,039, o šiaurinėj Bavarijoj 1,017.

Esą patvarkyta, kad viengungiai iš stovyklų Ingolstadte ir Landshute būtų įjungti į darbą. Ingolstadte iš 803 užsieniečių yra 64 lietuviai, Landshute iš 611 užsieniečių lietuvių yra 15.

Užsieniečiai pabėgėliai butui įsitaisyti gali gauti iš Pabėgėlių Banko 3,000 DM paskolą, jei turi darbą.

Buvo skatinama lankyti amatų mokyklą Ingolstadte. Joje iš 300 mokinių užsieniečių tesą tik 25. Naujas kursas pradedamas rugsėjo 6.

IŠ VISUR

● **DARBININKAS kitą savaitę dėl Žolinės šventės antradienį neišeis; bus išleistas tiktai vienas numeris, penktadienį rugpiūčio 19.**

● **Moterų Sąjungos metinis** suvažiavimas įvyksta Worcester, Mass., rugpiūčio 14—18.

● **Ona Radišauskytė,** kilusi iš Gulbinų kaimo, Pašušvio valsčiaus, Kėdainių apskrities, prašoma atsiliepti svarbiu reikalu. Rašyti S. Pakatinskui, 1432 So. 49 Ave. Cicero, Ill.

● **W. J. Dilis atostogauja** Ocean Grove, N.J. (Warrington, 22 Lake Ave); iš tos vasarvietės jis prisiuntė sveikinimus Darbininkui.

● **E. Putris (Cicero, Ill.)** išleido spalvotus lietuviškus atvirukus, kurie vaizduoja keturis metų laikus tautiškais drabužiais apsirėdžiusiomis lietuvaitėmis.

● **Hartforde spalių 8—9 ruošiama** rajoninė ateitininkų šventė paminėti 45 metų at-kų organizacijos sukakčiai.

● **Prel. J. Balkūnas, išvykęs** į Eucharistinį kongresą Brazilijoje, ta proga lanko lietuvius Urugvajuje, Argentinoje, Peru, Čilėje, Kolumbijoje

● **Algis Savulionis, 16 metų,** Lawrence, Mass, rugpiūčio 9 išvyko į Italiją, į saleziečių gimnaziją.

● **Brocktono seserų piknikas** bus rugsėjo 5 (Labor Day). Tuo reikalu įvykusiame pasitarime dalyvavo rėmėjų pirm. prel. Pr. Juras.

GRAŽUS PAVYZDYS

Toronto lietuviai gydytojai dr. A. Valadka, dr. A. Pacevičius ir J. Yčas — sutiko gydyti už pusę kainos LK kūrėjų— savanorių s-gos Toronto skyriaus narius. Vaistininkas J. Margis pažadėjo daryti 20% nuolaidos už atleidžiamus vaistus.

Kūrėjai — savanoriai savo kraujo ir gyvybių aukomis atkovojo Lietuvai nepriklausomybę ir įprasmino Vasario 16 Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Būtų gera, kad ir kitur, ypač JAV, mūsų medikai pasektų torontiečių savo kolegų pavyzdžiu, o taip pat panašią lengvatą pritaikintų ir buv. politiniams kaliniams, kurie taip pat daug vargo ir kančių yra iškentę bolševikų ir nacių kalėjimuose bei kacetuose.

Pr. Al.

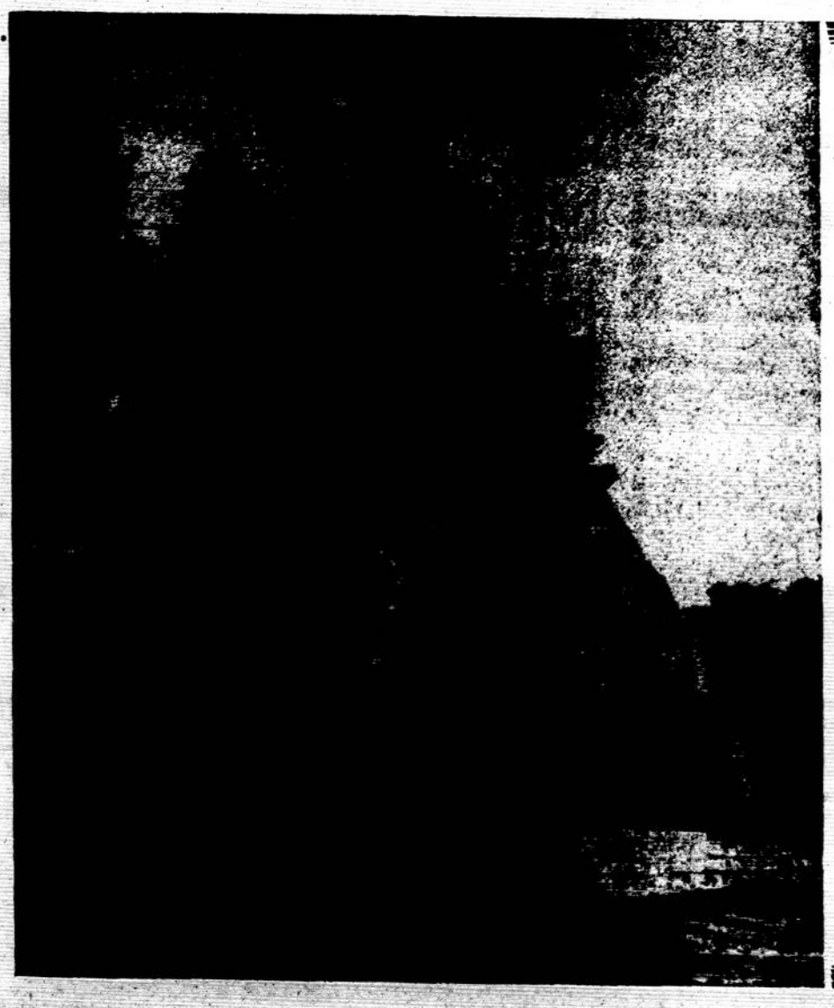

VISI Į

LIETUVIŲ DIENĄ - PIKNIKĄ

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNO PARKE, Kennebunkport, Maine

GARSIAJAME ATOSTOGŲ KRAŠTE, PRIE ATLANTO VANDENYNO

SEKMADIENĮ — RUGPIŪČIO 14, 1955

11:00 — Iškilmingos Jubilėjaus Mišios — T. Benedikto Bagdono, buvusio provincijolo sidabrinis kunigystės jubilėjus
Lietuviško naujai pastatyto kryžiaus pašventinimas

12:00 — Pietūs

3:00 — Lietuvių dienos programa:
Dainos — Šv. Petro parapijos Bostone choras, vad. komp. Jer. Kačinsko
Tautiniai šokiai, dainos, įvairūs sportiniai žaidimai — atlieka vasaros stovyklos berniukai. Šokiam vadovaus Ona Ivaškienė.
Orkestras — Šv. Petro parapijos benas.

Įvairūs skanūs valgiai bei gėrimai, daug visokiausių dovanų

Ponas Toks

Ponas Toks, nutaręs vaduotis iš Brooklyno šuinos, nukulnėjo į Greyhoundo stotį, nusipirko bilietą ir susirangė patogioje sėdynėje.

— Patogu, — murmtelėjo sau po nosim, — visiškai patogu: gali susiriesti ir išsitiesti.

Kad būtų dar patogiau, jis atsivėrė langą ir žiūrėjo, kas darėsi pakeliais. Tokia jau ponо Tokio įgimtis; stebėti, ką kiti žmonės daro. Per stiklą jis negalėjo gerai įžiūrėti.

— Ei, tu ten, — šūkterėjo jam vairuotojas iš savo sėdynės, — uždaryk langą!

— O kodėl turiu aš jį uždaryti? — paklausė ponas Toksai.

— Autobuse veikia vėsintuvas. Langai nereikalingi ir nevarstomi, — išgirdo jis paaiškinimą.

— Keista šneka, — atrėžė ponas Toks. — Jei langai nereikalingi, tai kam jie čia yra, ir jei jie nevarstomi, tai kam atsidaro? Va, aš stumtelėjau, ir atsivėrė. Ar aš negerai ką padariau?

— Aš nesakau "gerai ar negerai" — kibo į poną Tokį vairuotojas. — Aš tik noriu, kad tamsta užvertum langą, nes veikia vėsintuvas ir leidžia dirbtinį orą.

— O aš kokį leidžiu? — pastatė akis surimtėjęs ponas Toks.

— Tamsta leidi tikrąjį.

— Dabar tai jau supratau,— pastebėjo ponas Toks. — Bet aš ne tam bilietą pirkau, kad turėčiau malonumo tamstą patenkinti ir įtraukti į save dirbtinį orą. Ar tamsta gali priversti mane tai daryti?

Vairuotojas sustabdė autobusą, priėjo prie pono Tokio ir tarė jam maldaujamu balsu:

— Būk tamsta žmogus ir nekliudyk kitiem vėsintis dirbtiniu oru. Uždaryk langą!

— Gaila, — atsakė ponas Toks, — aš negaliu to padaryti, nes man tuojau pasidarytų pikta. Ar tamstai nesidaro pikta, kai leidi dirbtinį orą? Pagaliau, Amerikoje yra laisvė kiekvienam kvėpuoti tokiu oru, kokio jis nori. Ar ne tiesa?

Vairuotojas neturėjo ką atsakyti. Jam nepatogu buvo ir keleivį prašyti laukan. Bet tuo tarpu ponas Toks pamatė, kad jis atvažiavo, kur reikėjo.

— Palauk, — šūkterėjo jis vairuotojui, — aš lipu laukan iš tokio nemandagaus vežimo. Kur matyta, kad žmogų prievartautų? Perki žmogus bilietą važiuoti, o tave verčia netikru oru kvėpinti. Kad jūs kur susustumėte! Bet man tai už bilietą reikės pinigus grąžinti.

Ir ponas Toks, atsidūres miškelyje, kur buvo iki valios tikrojo oro, patenkintas sau per plaučius takšnojo:

— Gera ta Amerika: tave pavėžina, kur reikia, ir kai randi priekabį, nei mokesčio neima.

Tarp kitų dorybių...

Miunchene vieno žurnalo piršlybų skyriuje tilpo šitoks skelbimas: "Ieškau mergaitės, kuri negertų, nerūkytų, būtų baltplaukė, tarp 25—30 metų, graži, švelnaus būdo ir dar neturėjusi kūdikio."

Lyg ir laikas...

I Peorijos miestą, Illinois valstijoje, kreipėsi vyras klausdamas, ar jis jau galįs nepaklausyti savo žmonos ir imtis mokytis rūkyti. Dabar jis einąs 87 metus, o žmona vis jam sakanti: "Ezi per jaunas. Kai pasęsi, galėsi..."

CONSTELLATION — seniausias Amerikos laivas, turįs 150 metus, traukiamas į Baltimorės uostą. Jis bus saugomas Fort McHenry kaip senas paminklas.

LIETUVIŠKA MUZIKA IR DAINA RADIJO BANGOM

OMAHA, NEBRASKA

Jau trečias iš eilės šeštadienis, kaip girdėti skambant radijo bangomis lietuviškas dainas ir muziką. Tikrai, šioji radijo bangomis sklindanti lietuviška muzika ir daina taip paveikia į lietuvių širdis, kad ją išgirdęs negali sulaikyti ašarų. Būtų labai gražu iš mūsiškių pusės, jei atsirastų nors, sakau, keletas, kurie parašytų radijo stočiai, transliuojančiai lietuviškas plokšteles trumpą padėkos laiškutį ar atvirlaiškį, o mokančių angliškai rašyti, ypač iš jaunimo pusės, manau, yra nemažai. Be to, tenka pastebėti, kad šia lietuviška muzika ir daina galime gėrėtis tik dėka Jono Šarkos pastangoms. Iš savo pusės linkėčiau J. Šarkai geros sekmės ir toliau tęsti šį pradėtą Aukštuolienės lietuvybės darbą ir nepalūžti, kas čia pas mus Omahoje labai dažnai pasitaiko, kai po keletos lietuvybės darbo metų palūžtama. Taigi ištvermės ir sekmės p. J. Šarka!

Antras nusisekęs piknikas

Liepos 31 d. vėl turėjome pikniką. Nors oras buvo ir labai karštas, 107°, bet svečių atsilankė gana daug. Tarpe mūsiškių buvo matyti ir iš tolimesnių Amerikos miestų atvykusių svečių. Teisėjas Uvik iš Detroito, anksčiau yra gyvenęs Omahoje, buvo apsuptas gana gausingo pažįstamų bei draugų būrio, Bronius Maistens iš Grand Rapido, kuriam buvo Omahoje sudaryta sutartis atvykti iš Vokietijos į JAV. Jo brolis dar ir dabar gyvena Omahoje. Taip pat buvo matyti keletas šeimų, atvykusių iš Čikagos.

Šiame piknike buvo gana didelis skaičius mūsiškių, kurie ne tik prisidėjo prie pikniko parengimo, bet jie taip pat rėmė savo lėšomis, kad turėtume daugiau pelno, kuris yra skirtas mokyklos skoloms mažinti.

Tenka pastebėti, kad turėsime dar vieną pikniką rugpiūčio mėn. 21 d. ir šiame piknike be įvairių žaidimų ir pasilinksminimų bus laimės keliu leidžiamas Air Conditioner. Taigi, nepamirškime dalyvauti šiame piknike, o gal turėsime laimės laimėti, kas žino!

Mūsų parapijiečiai ne tik dirba parapijos parengimuose ir piknikuose, bet dar atsiranda asmenų, kurie ar tai pinigine suma, ar tai savo darbu prisideda prie skolų mokėjimo; k. a. K. Pėstininkaitė ir M. Tatman. Pirmoji pardavinėjama daržoves—pamidorus — o antroji namuose pagamintas prijuostes parduodama ar laimėjimo keliu išleidžia ir gautą pelną skiria skoloms padengti. Tikrai yra labai džiugu matyti mūsų parapijiečių geras pastangas ir norus skolas mažinti. Jei mūsų parapijiečiai ir toliau visi taip nuoširdžiai dirbs ir atjaus parapijos reikalus, tai neužilgo galėsime nusikratyti mūsų parapijos sunkios naštos — naujosios mokyklos skolos. Iš savo pusės linkiu parapijiečiams geros sekmės ir pasiryžimo!

Krikštynos

Ponas A. Pratkelis, statybos inžinierius, liepos 24 d. pakrikštijo savo dukrelę Irena, Viktorija vardais. Į krikštynas buvo atsilankę daug Pratkelių draugų bei pažįstamų. Svečių tarpe buvo matyti trys lietuviai omahiečiai kunigai.

Nuosavoje pastogėje

Liepos 31 d. ponai Povilaičiai "aplaistė" savo nuosavą namą, kurį neseniai pirko. Taip pat šia proga buvo švenčiama ir ponų Povilaičių 15 metų vedybinio gyvenimo sukaktis. Ponai Povilaičiai augina dukrelę Loretą ir du sūnelius, kurie visi lanko parapijinę šv. Antano mokyklą. Naujo namo "aplaistyme" ir 15 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga buvo atsilankę daug svečių, kurių tarpe buvo matyti vietos liet. kunigų ir dr. Alminas iš Loop City, Nebr. Geros sekmės savo namuose!

Vietinis

CLEVELAND, OHIO

Studentų ateitininkų meno ir literatūros vakaras

Studentai ateitininkai, išnaudodami susibūrimo progą (prie Clevelando jie stovyklaus), rugsėjo 4 d. 6 val. vak. slovėnų salėj (6394 St. Clair Ave.) rengia meno ir literatūros vakarą. Jo programą atliks: A. Baigalaitė (solo, Philadelphia), Pr. Zaranka (solo, Detroit), A. Sužiedėlis (humoristinė kūryba, Brockton), V. Bogutaitė (poezija, Baltimorė), N. Bogutaitė (piano, Baltimore), M. Motekaitis (piano, Chicago), D. Lapinskas (piano, Boston), M. ir Nr. Meménaitės (baletas, Detroit), G. Buračaitė (sava kūryba, Baltimore), studentų ateit. trio (Pr. Zaranka ir J. bei A. Polikaičiai, Detroit). Šokiams gros kapela Melodie. Bilietai $1.50 suaugusiems, 0.75 moksleiviams.

Sporto žaidynės

Rugpiūčio 20 ir 21 d. Clevelande įvyksta 5-jų žaidynių antrasis ratas. Be klyvlendiečių, žaidynėse laukiama daugiau kaip 100 sportininkų iš kitų lietuviškų kolonijų. Tuo būdu jos darosi reikšmingu įvykiu ne tik paties Clevelando, bet ir apskritai lietuviškame gyvenime. Joms pravesti sudarytas komitetas, kuris rūpinasi sportininkų priėmimu, apnakvydinimu ir kt. Iš lietuvių visuomenės laukiama taip pat visokeriopos paramos. Apie ją savo atsišaukime taip pat kalba ir bendruomenės pirmininkas: "Mūsų visų uždavinys ir pareiga ne tik sportuojančio jaunimo pastangas bei užsimojimus pastebėti, ne tik laimėjimus įvertinti, bet ir jį visokeriopai paremti. Be materialinės, labai svarbi ir moralinė parama, kuri reiškiasi jaunimo supratimu ir globa".

Radijo klubo gegužinė, įvykusi liepos 24 Karnėnų sodyboj, sutraukė apie 230 žmonių ir davė gryno pelno $400.

Ateities klubo gegužinėj, įvykusioj liepos 31, be pačių sendraugių, dalyvavo nemaža studentų ir moksleivių. Programą E. Golšanskienės ir St. Stasienės vadovaujami atliko jaunučiai. Gražiai skambėjo ir visų dainuojama lietuviška daina.

Dvejos vestuvės: liepos 30 šv. Jurgio bažnyčioj susituokė Ald. Bajoraitytė ir Vikt. Palūnas-Palubinskas, Nepaliaujamosios Dievo Motinos Pagalbos bažnyčioj — Rimg. Jonaitytė ir Don. Rimg. Nasvytis. Abiejose vaišėse dalyvavo daug svečių. Vikt. Palūnas yra moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirm., tad jį jo vestuvių proga gražiai pasveikino ir pagerbė ne tik bendradarbiai centro valdybos nariai, bet ir vietinė moksleivių ateitininkų kuopa. Ir mūsų linkėjimai pinami į bendrąjį vainiką.

Po remonto lietuvių klubo patalpos atrodys daug gražesnės ir jaukesnės. Gaila, kad neliks atnaujinta žemutinė salė ir jai priklausančios patalpos.

Clevelande lankėsi kun. Čekanauskas; yra iš Romos parvykęs kun. Alb. Spurgis. **SP**

ROBERT M. GOODWIN
Bus Service
771 Park Ave.
Bloomfield, Conn.
Charter Buses, Phone:
CHapel 2-9428

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

DISPLAY

DRY ICE
FOR PICNICS AND ALL OCCASIONS. OPEN 6:30 A. M. TO 12 MIDNIGHT. WE ALSO SELL ICE CREAM AT WHOLESALE PRICES.
AMERICAN BAR ICE-CREAM
125-12 84th rd. Kew Gardens. L.I., N. Y. VI 9-8300

HOROWITZ & MANTZ, Inc.
Tool Headquarters For the DO-IT-YOURSELF fans
Come in and learn how far your dollar can go.
LEHIGH 4-1488
2307 3rd Ave. (corn. 125 St.), NYC.

Protect Your Life and Property
All Types of Fire Extinquishers Refilled and sold. Special Prices to Churches, Parochial Schools. We Serve All Industries, Stores and Homes.
Reliable Fire Extinquisher Co.
786 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.
Write to Dept. 'L', or phone Mr. 'L' at ST. 8-9122.

BROTHERS OF MERCY
Since their foundation, in 1856, the Brothers of Mercy have been helping the unfortunate.
Nursing men and boys, rich and poor, regardless of race and creed, in their own homes.
Conducting homes for the aged and infirm.
Operating farms and performing other duties: cooking, maintenance, etc.
The Brothers of Mercy need you. For more complete information concerning a vocation with us, write:
Reverend Brother Provincial
Ransom Road, Clarence, N. Y.

PILGRIMAGE TO ST. ANTHONY SHRINE
OCEANSIDE, NEW YORK
SUNDAY, AUGUST 28, 1955
Sponsored by the Mother's League of St. Simon's Mission
507 South ninth street
Conducted by the Franciscan Sisters of the Atonement
Buses leave St. Simon's Mision at
7 A. M. Aug. 28th, 1955
Ticket $5.50
All Reservations to be in before August 26th.
Phone WAlnut 2-7063 for reservation.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

HELP WANTED FEMALE

OUTSTANDING OPPORTUNITY
for
office workers
CLERC - TYPISTS
TYPISTS IBM
ELECTROMATIC
Excellent starting salary. Working conditions best!
5 Day Week.
Paid Vacations. Transportation at door, near Lake St., Milwaukee Ave. and North Sangamon bus at door.
PYOTT FOUNDRY MACHINE CO.
328 N. Sangamon
MO 6-0294

REGISTERED NURSES
also
Licensed Practical NURSES
Pleasant working conditions.
Good pay. Good housing.
Apply, write or wire
ADMINISTRATOR
Jackson County Public HOSPITAL
Marquoketa, Iowa

HELP W. MALE

"WANT A GOOD PLACE TO WORK?"
Immediate Opening for
SKILLED MACHINISTS
TURRET
and
ENGINE LATHE
BORING MILL
For Night Shift
Must have tools, read and speak some English. Good transportation. Near Lake St., Milwaukee Ave. and N. Sangamon bus at door.
PYOTT FOUNDRY MACHINE CO.
328 N. Sangamon.
MO 6-0294.

REAL ESTATE

NAUJAS 3 MIEGAMŲ PLYTINIS
Pilnas rūsys — plasterio sienos, aliejaus šildymas, tile vonia, spalvoti įrengimai, beržo kabinetai — puikios dekoracijos — didelė srutinė sump pompa.
G. I. Tik $1725.00 įmokėjus
Arti mokyklos ir susisiekimo
Kasdien atidaryta nuo 1:00 P.M. ligi tamsos
14504 S. Green St.
Pardavimo Agentai:
WALLS & MATTERA
12303 S. Halsted Waterfall 8-8080
E. Liljeros Bldr.

Į TALKĄ MŪSŲ SPORTININKAMS

Trijų metų laikotarpyje Clevelandas turi garbę antrąjį kartą priimti jaunuosius mūsų sporto entuziastus. Penktosioms Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių antrojo rato varžyboms rugpiūčio 20—21 čia suvažiuos iš Amerikos per 100 mūsų sportininkų ir išmėgins savo jėgas iš lengvosios atletikos, plaukimo, stalo teniso ir futbolo. Žaidynes praves Vid. Vakarų Sporto Apygarda. Organizacinis komitetas rūpinasi sportininkų priėmimu, jų apnakvydinimu, maitinimu, varžybų laimėtojams dovanų parūpinimu ir užbaigtuvių pobūviu.

Vienas komitetas be clevelandiečių lietuvių pagalbos nieko negalės padaryti. Todėl iš anksto nuoširdžiai prašome mums padėti, kai kreipsimės į nakvynės, aukų ar kitokiais reikalais.

Savo nuoširdumu jauniesiems sportininkams parodysime savo prisirišimą ir meilę jaunimui, kuris nori išlikti lietuviškas, išaugti bei subręsti sveikas kūnu ir siela. Mūsų visokeriopa nuoširdi parama dar labiau uždegs lietuviškąjį jaunimą siekti naujų laimėjimų, dar gražiau reprezentuoti lietuvius amerikiečių tarpe.

Sėkmingos varžybos, aišku, paliks nepamirštamą įspūdį mūsų priaugančiam jaunimui ir mažiesiems, juos dar labiau sujungs tolimesniam lietuviškam darbui. Mūsų visuomenė, padedama varžybas organizuoti, įrodys, kad ji nuoširdžiai trokšta, kad visi lietuviai, ir seni ir jauni, sudarytų vieną didingą lietuvių šeimą, kad mes suprantame jų sportinius užsimojimus ir didžiuojamės jų laimėjimais.

Pabūkime tas dienas su mūsų sportininkais, gausiai lankydamiesi sportinėse varžybose, kurių tikslų laiką ir vietą sekite per spaudą ir radiją, nepagailėkite ir aukos jiems paremti ir po sėkmingų varžybų dalyvaukime jaunimo pobūvyje. **Organizacinis Komitetas.**

Labiausiai nusiskutę

Gallupo daviniai rodo, kad kasdien skutasi anglai, paskui eina amerikiečiai ir šveicarai, kurie skutasi 5 kartus į savaitę, ispanai — keturis ir prancūzai — tris.

Kitų tautų vyrai dar neapskausinėti.

DAR GALIMA ĮSIGYTI pavieniams pirkėjams
(platintojams nesiunčiame dėl mažo tokio kiekio)
V. AUGUSTINO
LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMĄ
Puiki dovana svetimtaučiams įvairioms progoms, tiems, kurie Lietuvos nėra matę, be to, ir mačiusiems gražus prisiminimas
KAINA — $5.00
"DARBININKAS"
680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8669 BROOKLYN, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
[redacted]
1883 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 3-9868 (Prie Forest Ave stotims, Ridgewood)

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Edmar Mednis (JAV) laimėjo antrą vietą pasaulio jaunių p-bėse Belgijoje. Iš 24 dalyvių į baigmę pateko 10. Pirmenybes laimėjo kaip ir buvo galima laukti rusų jaunuolis, turįs didmeisterio vardą, Boris Spassky su 8:1 taškų. Jis sulošė lygiom su Medniu ir ispanu Farre. Antrą vietą laimėjo latvis Edmar Mednis iš New Yorko su 7:2 (lygiom su Spasskiu, šveicaru Kelleriu, bulgaru Tringov ir vengru Portisch). 3 vietoj ispanas Farre su 5½ taškų.

E. Mednis talentingas jaunuolis, turįs JAV meisterio vardą, puikiai pasirodė Belgijoje, nepralošdamas nė vienos partijos. Grupėje jis padarė 5:2 ir baigmėje 7:2.

Povilas Vaitonis, Hamilton, Ont. šį rudenį žada pasitraukti iš aktyvaus šachmatų gyvenimo. Tai skaudus įvykis mūsų šachmatams, nes jis yra didžioji lietuvių pajėga Amerikos kontinente. Jis buvo kelis kart Lietuvos ir 1951—52 Kanados čempionas. Tarptautinė šachmatų Federacija 1952 m. suteikė Vaitoniui — Tarptautinio meisterio vardą.

JAV open p-bės įvyks Long Beach, Calif. nuo rugp. 8—20 dienomis.

San Diego tarpt. turnyras įvyks tuojau po open p-bių, rugpiūčio 21—24. 8 ratai, šveicarų sistema. Pakviesti 4 Sovietų didmeisteriai.

Registracijos adresas:
The San Diego County
Chess League,
1503 Garnet St.
San Diego 9, Calif.

Prizams paskirta per 5000.00.

New England p-bės bus rugsėjo 2—5; Newburyport, Mass. Rašyti: B. Gould 15 Walnut St., Newburyport, Mass. N. England p-bėse iš lietuvių geriausiai iki šiol pasirodė buv. Bostono meisteris Kazys Škėma, laimėjęs 1950 m. p-bėse antrą vietą su 5:1 taškų. Povilas Tautvaiša 1949 m. surinko 5½:2½ ir atsistojo 4 vietoj. 1952 m. Kazys Merkis surinko 4:2 taškų ir dalinosi 7 vietą su JAV meisteriu W. Adams.

Per vėlai...

— Ar žinai? Aš jau vedęs.

— Žinau, man sakė kaimynai. Galiu dar pasigirti, kad tavo žmoną gerai pažįstu. Abu gyvenom kaimynystėj.

— Koks tu laimingas! Aš ją pažinau, bet tik per vėlai...

TO PLACE YOUR AD
CALL LO 3-7291
CANCEL OR CHANGE

MAID WANTED

MAID-MEN ROCHELLE. Sleep in. 3 children in family to be looked after occassionally. Own room and bath. $40 per week. Must speak english and have reference.. NE 6-2338 9—1 P. M.

Acreage for Sale

EAST FISHKILL, N. Y.—$100 down buy 3 acres of woodland, located off Beekman Road, near Parkway. Sixty minutes from N. Y. City. Full price $1050 — Balance. Easy monthly payments. Phone owner Poughkeepsie 2-2552 or write Box 5, Hopewell Junction, N. Y.

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY

Cloistered. Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary. by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: **Rev. MOTHER PRIORESS, 14th and West Sts., Union City, N. J.**

LOVE FINDS A WAY
to serve Christ and save souls in Hospitals, Schools, Day Nurseries and the care of orphans and underprivileged children. Young ladies are invited to "find this way".
Write to: Vocation Directress
Sisters of St. Francis
Immaculate Conception Motherhouse, Hasting on Hudson 6, N. Y.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR

A quarterly dividend at the above rate is anticipated for the quarter beginning July 1, 1955 based on the continuance of satisfactory earnings.

Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10.000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

"AŠ NIEKAD GYDYTOJO NEBUVAU APŽIŪRĖTAS..."

Vis dar yra daug asmenų, net šiame šviesiame amžiuje, kurie džiaugiasi ir giriasi, kad jie niekad nebuvo gydytojų išsamiai apžiūrėti. Dėl saviško protavimo ir didžiavimosi jie ignoruoja patikrinimus savo sveikatos. Nesistengia sužinoti, kaip jų organizmas veikia, kaip veikė, kaip jis gali veikti esamose sąlygose. Nesistengia sužinot, ar trumpu laiku kūnas linksta į mažą negalavimą ar į didelę ligą. Jie ne tik to nežino, bet tuomi dar didžiuojasi. Jie prilygsta nusikaltėliams, kurie didžiuojasi, kad jie, nepagauti, niekad nestojo prieš teismą, kad jų rekordas nebuvo ištirtas.

Jie bijo, kad jų rekordai būtų išegzaminuoti, kaip nesuimtas nusikaltėlis bijo, kad jo rekordas nebūtų patikrintas.

Išdidumas, gyrimasis, ignoravimas, baimė—tai visa yra neišmintinga šiais moderniškais GEROS SVEIKATOS VISIEMS LAIKAIS. Gal tu esi tas vienas, kuris niekad netyrei savo sveikatos, tačiau ar nenorėtum sužinoti, kad tavyje nėra nė šaknų nei priežasčių toms ligoms.

Be medicininio ištyrinėjimo tu negali to žinoti. Tu gali tik spėlioti, tikėti, girtis, kad niekad netikrinai savo sveikatos ir tik tuo remti savo viltį, kad esi sveikas. Protingas žmogus remia savo viltį ne pasigyrimais, bet tam tikru žinojimu. Jis pasitikrina. Tu gali atsikratyti abejonių.

DR. DERUHA

128 E. 86th STREET **NEW YORK CITY**

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims. Kasdien nuo 10—2, 4—9.

Ypatingas dėmesis kreipiamas į vyrų ir moterų ligas, nereguliarumus, nusilpimus. Pilnas tyrimas, įskaitant kraujo tyrimą, $3.

VACATIONS

SPRING LAKE HOTEL
E. D. Thorne
Telephone GIbson 9-6890
Block from Ocean Boardwalk,
Bathing Beach and Pool
Spring Lake, N. J.
Modified American Plan
Near Church. Home Cooking

KENWOOD LODGE, New Milford, Conn. On U. S. Rte 7. Call long distance New Milford, Conn. ELgin 4-7917, or write. Bungalow & cabin resort supervised day camp. 70 mi. from N. Y. Reserve now for your vacatn by wk or season. All modern also new 2-3-4 rm bungalows, free boatg, fishg, swimng in private lakes, all athletic-social facilities, washer, dryer. S. Levenstein, Dept. 'L'.

To Be Sure of Good Food, Good Beds, Complete Relaxation, Stop at
OLD CROCKER HOUSE
Yarmouth Port, Cape Cod
Prettiest Village—Central Location Attractive rooms, some downstairs, private baths, fireplaces, shaded lawns, near cath. church. Choice of Plans. Week End Specials. Write for Folder 'L'. Mrs. Kelley. FOrest 2-6182.

VALLEY INN
(Formerly Barlow's)
East Durham 9, N. Y. Freehold 7313 Reserve now Aug. & Sept. Acc. 100. Hot, cold water all rooms. Tennis, bathing, shflbd, handball, horses, basebal, volley ball, casino, orch., near Cath. church. Send for booklet "L". Weekly rates $34 up. Families welcome.
Prop.: A. Kappes

EDGEWOOD VILLA—In the beautiful Litchfield Hills. A friendly place for a restful vacation; near swimming, sports; excellent meals; reasonable. Near Cath. church. Write for booklet 'L'. Reduced Sept rates. Mrs. G. W. Decker, New Milforl, Conn. Tel. ELgin 4-4259.

FRANCES APTS.
146 E. Spencer Ave., Wildwood, N.J. Furnished 1-2 Room Apts. Hot and cold running water in apts. Free off street parking. Bathing from house Near Catholic Church. Write for Booklet 'L'. Reduced Sept. Rates. Mr. & Mrs. S. Szumski, Tel. 2-5137.

BROOK'S VILLA
234 E. Juniper Av., Wildwood, N.J. Hot and cold running water in all rooms, also hot and cold enclosed showers, outside rooms and small apts. Free Parking. Mrs. K. Brooks, Prop., Ph. WI 2-3732. Near Cath. Church. Write for Booklet 'L'. Open to Sept. 15th.

THE HOLT
205 E. Glenwood Av. Wildwood NJ Rooms and Apts., Efficiency Apts. By day, week or month. Free parking. Convenient to stores, beach & amusements. Near Cath. Church. Write for Booklet 'L'. Elizabeth Heenan, Mgr. Phone 2-5226.

THE LEADER
209 East Pine Ave.—Near Beach Rooms and Apartments, Hot and Cold Showers. Bathing Privileges. Free Parking. 1-2 rm. apts. — $36—52 wk. Rooms — $2.00—2.50 per night. Rates reducel from Aug. 15. Near Cath. Church. Write to dept. 'L'. Mrs. M. Stout, Prop. Phone Wildwood 2-5744.

We Enjoy Children & Families
THE ELIDA
Rooms $25 week up. Pvt. baths running water. Coffee shop. From Snacks to full course dinners. Near catholic church. Reduced Sept. rates. Write for booklet "L" 841 Central Ave. Ocean City 8802

SUMMER RENTALS

LONG BEACH, Bell-Air Court
Boardwalk - New York Ave. išnuomojama, puikiai apstatyta, naujas pastatas, 1½ ir 2½ apart. kamb., prie pat okeano. Sezonui arba visiems metam. Žingsnis į kat. bažn. ir mok.

FOR RENT—Five room house, completely furnished; modern screens, venetian blinds, high elevation. Price $250.00, until Oct. 1. Near Cath. church. John G. Winans, Leeds, N.Y. Tel. CAtskill 938 W 2

DOWNSVILLE RESERVOIR (4 mi.) in Catskill Mts., 6 rm bungalow, 4 bedrms, bath, knotty pine living rm, modern Heatolator fireplace, modern kitchen, all hardwood floors, fully insulated, accessible & liveable year around. Lots of privacy on acre of lawns & gardens, 2-car garage, spring water. Near Cath. church. $7,500. B. Pardee, R.D. 1, DeLancey, N. Y., Phone Andes 2764.

SKAITYK VARPELĮ. Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik $2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine

VACATIONS

KESWICK - ASTORIA
207 3rd Ave., Asbury Park, N. J.
● Block to Ocean — Tel. PR 5-1715
● European Plan $18 Up Weekly
● With Delicious Meals, $40
● Ideally Located
● Also European Plan—Excellent Food. Near Holy Spirit Cath. Church. Write for Booklet 'L'. Open in September
A. D. McTighe, Owner; B. M. Kane, Mgr.

VERNON, 216 E. 18th Ave.
NORTH WILDWOOD
Beautiful house nr. beach. Room for 2, $20 week; for 3, $25 wk. Reserv. for day or wk. Near cath. church. Write to Dept. 'L'. Reduced Sept. rates. Phone Wildwood 2-1651.

THE CARLISLE GUEST HOUSE
Noreen Shea
Twenty-six North Water Street Nantucket Island, Mass. Near Catholic Church. Write for Booklet "L"
Tel.: 720

R O S E' S
ROOMS — APTS. & RESTAURANT
106-108 E. Magnolia Ave.
Wildwood, N. J.
Near Catholic Church. Italian - American Food. Open During Sept.
MRS. ROSE DeBELLIS, Prop.

"VACATIONLAND"
Plan Your Vacation With Us
Housekeeping Cottages — Cabins
Swimming Pool
9-Hole Golf Course — 3200 yds.

Early Reservations Requested
Near Cath. Church. Special Sept. Rates
New Dining Room, Cocktail Lounge
New Dance Floor
Fun for All
Send for Free Booklet 'L'
BOB CRONIN'S
Queen Village Country Club
WARRENSBURG 12, N. Y.
Phone 2691

SILVER PINE RESORT
Pleasant Valley, N. Y. Tel: 2542 A modern resort; 65 acres. Outdoor sports, swimming. Featuring Italian-American cuisine. Near Catholic Church. Write for free Booklet 'L'. Open all Year — Families Welcome ...

BALSAM SHADE, Eddyville, N. Y.
Telephone: Kingston 1134-J
Ideal spot for your vacation. Famous for German-American cooking. Near Catholic Church. Running water in rooms. Also family accommodations. Boating, bathing, and all lawn sports. Open during Sept. Write for Booklet "L". Rates $33 up.

RESTFUL, quiet vacation on dairy farm: swiming, TV, coutry style food. $35 week Adults; children reasonable, 60 mi. NYC. Near Catholic church. Open during Sunday. Write for Booklet "L" Walter Illenberg, Rock Tavern, N. Y. Tel. Maybrook 4815.

SHELTER ISLAND HOUSE
Shelter Island Heigts, L. I.
Tel.: 9-0676
Amid woodland, 3 minutes walk to beach, golf course one block, spacious grounds, lawn games and other sports nearby. Informal, 40 rooms. Rates $9.25-$12.50 daily; $55-$67.50 weekly. American Plan. Sent for booklet "L". Near catholic church.
Open to Sept. 5th.
BEHRINGER MANAGEMENT

VACATIONS

SOUND BEACH, FURNISHED BUNGALOWS, MODERN, NEAR BEACH, STORES, BUS, $35 WKLY UP. NEAR CATH. CHURCH. PHONE SHOREHAM 4-2921.

Wood-Rock-in-the-Pines
Modern Cottages—All Sports
New Filtered Pool
Italian-American Cuisine
Dancing—Bar
Near Catholic Church.
Send for booklet "L"
And sept. Rates $40 up
Cairo, N. Y. Tel.: Cairo 9-2314
Mr. & Mrs. Paul J. Legrano, Props. KC4

BARTHALT'S MILLBROOK HOUSE
Round Top, N. Y. Cairo 9-9833 High in the Catskills.Surrounded by scenic mountain views. Concrete pool. Different sports. Catholic Church nearby. Running water in all the rooms; convenient inside showers. Excellent German - Hungarian cooking. Write for booklet "L"

SMITH'S ADARE MANOR
Box 52 Purling NY.
Tel.: Cairo 9-2467
Hot-Natural swimming pool. Lawn sports. Good American home style meals. Innerspring mattresses. Cold water, bicycles, horses. Near Village and catholic church. Reasonable rates. Open during sept. Write for booklet "L"

HOTEL BINNS
SARAH J. BINNS
56 ATTRACTIVE ROOMS WITH PRIVATE BATH.
Moderate Rates. Coffee Shop. Bathing from Hotel. Walking Distance to Catholic Church. Write for Booklet "L"
WILDWOOD 2-8061
3900 Atlantic Ave. Wildwood, N. J.
(One Block from Beach)

ROUND TOP HOUSE
ROUND TOP, N. Y. CAIRO 9-2773
NEW FILTERED SWIMMING POOL
FIRE PRECAUTION FOR YOUR PROTECTION
Beautiful mountain scenary. Modern throughout; ideal for hiking, sports; golf, shuffleboard and etc. German-American cooking, homemade bread and cake just like Mother used to make. Catholic Churches nearby. Write for Booklet "L" on request.
MRS. N. DAUSEND

DISPLAY

WELL BUILD SHELL HOMES
- **RANCH**
- **CAPE COD**
- **SPLIT LEVEL**
- **COTTAGES**

Visit models on display at
Well Built Sales Co.
of Mercer County
Route 33, next to Food Fair
2103-2111 Nottingham Way
Trenton, N. J.
Phone JU 7-6415
Open Tuesday Through Friday
10 A. M. to 4:30 P. M.
7 P. M. to 9 P. M.
Saturday 10 A.M. to 4:30 P.M.
CLOSED MONDAYS

Užsisakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĮ"

BUS OPPORTUNITY

COMMISSION BAKERY
Bussines Section. Lake Ronkonkoma, N. Y. Est. 10 yrs. Low Rent. Good Lease — $36,000 gr. yr. income. 6 days. Selling because of illness for $2,500. Chance of a Lifetime. Phone immediately — Ronkonkoma 9-9062.

DELICATESSEN
Large growing Long Island town.
Owner's death forces sale.
$28,000,
Long lease: $6000
includes stock.
1252 Merrick Rd.
Lindenhurst 5-5680

FARMS

CONNECTICUT. DAVIS FARM. Offers Rest. Quiet, Comfort and good food to refined quests. Near Lake. Bathing, and Catholic Ch. Write for booklet "L" or phone: Kentwalker (Conn.) 7-3691. P. D. New Preston, Connecticut.

SMALL FARM, garage, 3 buildings, impts., heat, phone service, electricity, mail delivery; one acre of lawn and flowers; 3 wells; church of all religions in town, school; bus 1 mile to large lake; selling on account of ill health; high mountain elevation. Near Cah. Church. For information call NEwton 6-1076M, after 5 P.M.

200 ACRES improved building, ideal for farming or hunting club; 30 miles from Scranton. H. T. Howell, South Gibson, Pa.; Susquehanna County; Jackson 20R2.

REAL ESTATE

RYE - N . Y. 7 room colonial. Den, patio, large playroom, 2½ baths. Near catholic school. and catholic church. Plot 125x100. Near beach. Must be seen to be appreciated. Priced right.
MA 9-7026.

HOLTSVILLE. 6 rooms, custom built, fine condition, modern and all improvements, hot water, oil, 2 car garage, fireplace, fine location, bus service, plot 75x250, a bargain at $12.500. Near catholic church and catholic school. Mortage arranged. Charles P. Ulrich, Route 25, Centereach. Ronkonkoma 9-9157.

BABYLON—Charming pink house "chock full' of atmosphere! 1 acre waterfront. Beautifully remodeled; insul. 4 bdrms, 3 bths, TV rm, 3 screened porches, sundeck. Secluded, yet conv. to cath. church and parochial school, sta. & stores. Easy to maintain. Wkdys LA 4-1487; wknds MOhawk 9-3733.

THE MASTICS AND SHIRLEY, L.I.
For Dwelling and Summer Homes, Business Properties, Lots and Plots
Benjamin G. Herrley, Realtor
Montauk Highway
Atlantic 1-8110

TWO HOUSES FOR SALE
One in Succasunna, New Jersey, new, ranch type, five rooms, bath, hot water heat (base-board), lot 80x128. Price $14,000. One bungalow in Lake Telemark, Rockaway, N. J., five rooms, bath, garage attached, lot 260x120, hot-air heat. Price $9,000. Call after 5 P.M., ROckaway 9-0805 J2. Ernest Wittenbreder, Lake Telemark, Rockaway, N. J.

Harmon Commuting
48 Min. Grand Central
CRUGERS PARK HOMES
$23,900
CUSTOM-BUILT SPLIT LEVELS
3 BEDRMS, 2½ TILED BATHS
BEAUT BIRCH CABINET AND
ALL HOTPOINT KITCHEN
FINISHED PLAYROOM
GARAGE
LOVELY SHADE TREES
ALL CONVENIENCES
LOW TAXES
MUST SEE TO APPRECIATE
BROKERS PROTECTED
$21,500 30-YR GI MTG
Directions: 4 miles north of Harmon sta on Rte 9. Left turn at sign on Laurel Hill Rd to model or any pkway to Hawthorne Circle, then Rte 9a, then follow above.
A. Milano, Builder & Developer
CRoton 1-3279 (office)
CRoton 1-4601 (home)
Near Catholic Institutions

MT. VERNON — 9 Rooms. White Stucco. Modern Kitchen . Dishwasher. Clothes Washer. Wall to wall Carpeting. New Oil Burner. Terrace near Catholic School and Cath. Church. 26 minutes from Grand Central Station. Asking $23,500. MO 4-4300.

REAL ESTATE

POINT LOOKOUT
FIRST SHOWING
Split Levels — $17,990
New — Custom Built
Private Beach
7 rooms — plus 2 full baths
Brick and shingled, garage, H. W. oil heat.
These NEW homes are in one of the Finest Sections of Point Lookout. Adjacent to Long Beach and Lido with its Million Dollar Beach Club, Free school bus service to Public and parochial schools. The Construction of these homes are not mass jobs but are built with Precision and Care with Custom Workmanship. A mortage of $15,000 is available. These homes Cost Less to Carry per year than they would bring for a Summer Rental — See Model at: 6 LYNBROOK AVE.
LO 6-7767 — LO 6-1339

WESTERN SUFFOLK: Bay Shore 45 miles. Exlusive Norwegian neighborhood, 3 bedroom ranch home; 25x25 living room; insulated; hot water automatic heat; attached garage, near catholic institutions. $10.750. Cash $2,750. Phone A. M. or Eve. Bay Shore 7-4282

BEAUTIFUL OLD COLONIAL HOME
on one acre ground in Historic Schoharie Valley on Route 30. Completely modernized 11 rooms and bath, 2 fireplaces, large garden, 2 story garage and storage barn. All in excellent condition. Suitable for Boarding home or other busines enterprise. Private owner. Price $14,000 terms, near catholic church.
Charles Lewandowski.
MIDDLEBURG, N. Y.

LOWER WESTCHESTER COUNTY — Two 2 Family Houses — Adjacent — Asphalt Shingles. One bl. to Bus — Can be Bought Separately — Beautiful Neighborhood — Near Cath. Institutions.
SPring 7-8186

MASSAPEQUA VICINITY
THREE BEDROOM ranch, fieldstone front, ¼ acre, cyclone fenced. Aluminum storms and screens, venetians, estate electric range, 14x23 garage, large patio. Walk to Cath. church. Priced low, $11990 Immediate occupancy. LEvittown 9-1969.

BERGEN COUNTY (River Edge) $21,000. Outstanding 3-bedroom ranch, oversized, superbly landscaped plot; many structural improvements. Near Catholic school and church, bus, shopping centers. Appliances included. Hubbard 7-0505.

BARNEGAT—Development or farming, 22 acres, mostly cleared; ideal seven-room house, furnished: screened porch; immediate occupancy. Route 9, three minutes to parkway. Near Catholic Church. ORange 4-4003.

WARWICK, (25 min. Mahwah)
Spacious Colonial home, 4 original fireplaces, 9 rooms, 2 baths, 2 large bedrooms first floor, modern kitchen with nook & snack-bar, dishwasher, washing machine, L-shaped living room, 27 x 25 with two 8½ ft. pictures windows overlooking beautiful views, flagstone patios, distinctively decorated inside & out, steam heat oil burner, 80 gal. h. w. heater, salt water swiming pool 20 - x40 with filter, outdoor barbeque, small barn, 2 acres lavishly landscaped, excellent location. Near Catholic church. $35,000. Liberal terms. For information & appointment to **inspect call owner Warwick 55-6592 Evenings Warwick 55-3791.**

MILLINGTON
Walking distance to Cath. church & school, electrified trains in a new community epitomizing country beauty; all custom built models available from $19,500 up. Featuring 150 foot dogwood sites, Yorktowne kitchens, 2-car garages, "Rec." rooms, 1½ baths, very low taxes, etc. You'll love LONG HILL MANOR. Phone for details.
PARMIES AGENCY
1 Essex Ave. Bernardsville 8-1800

Tonikas viduriam

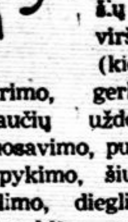

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, nemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

CEDAR COTTAGE

ON THE GREAT SOUTH BAY
BLUE POINT, L. I. **Box 67**
Wonderful location, Wholesome Family Atmosphere. Est. 1932. Catholic Church nearby (one block). Bathing Beach, Boating, Fishing, Movies nearby. Only Home-Cooked Meals are served. Rates $35 up. Reduced rates after Labor Day. Write for Booklet "L". Phone Blue Point 4-0956. P. L. KOPP, Prop.

HIGH SCHOOL GRADUATES — COLLEGE MEN
desiring to serve Christ in the South as Priests or Brothers, write to Fathers of the Oratory, Rock Hill, South Carolina

SOUTHERN INN
715 Columbia Ave.
Cape May, N. J.
Comfortable rooms with private baths. 3 room and bath Cottage and Apartments (Housekeeping). Sensible rates—Week, Month, Season. Near Catholic Church. Moderate Sept. Rates. Cape May 4-4756

STAR LANE APARTMENTS
227 East Spicer Ave.
Wildwood, N. J.
Wildwood 2-8421
Kitchen, Bedroom and Bath. Maid Service — Dishes, Silverware, Radio, Toaster, Iron
BLENHEIM APARTMENTS
2 and 4 Bedroom Apts. Completely and Comfortably furnished. Near Catholic churches. Write to Dept. "L". Rates reduced for Sept. 228 E. Garfield Ave.

New Edition Of The Catholic Bible
Size 8½ x 5½ — $9.95 — Prepaid
Deferred payment plan. $4.75 with order. Bal. $2.00 per Month, plus mailing charges.
Bound in Genuine Black Morocco Leather. Gold Stamped "HOLY BIBLE" with Record pages, the Rosary, and picture of His Holiness Pope Pius XII, all in color.
DELAWARE VALLEY BOOK & BIBLE HOUSE
1100 N. 32nd St., Camden 5, N. J. **Phone EM 5-0359**

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

ŽOLINĖJE,

Marijos Dangun Ėmimo šventėje, rugpiūčio 15, pirmadienį, visiems katalikams yra privaloma būti mišiose.

Prel. Ignas Kelmelis,

Newarko lietuvių parapijos klebonas, po 3 savaičių atostogų grįžta namo šį šeštadienį.

Tėv. B. Bagdonas, O.F.M.

išvyko į Kennebunkport, Me., kur rugpiūčio 14, Lietuvių dieną, atnašaus savo kunigystės 25 metų jubilėjines mišias.

Pranciškonų broliukai,

Jurgis Petkevičius, spaudinąs Darbininką, ir Didikas Pauliukaitis, spausdinąs įvairius žurnalus bei knygas, išvyko dviem savaitėm atostogų į Kennebunkport, Me.

Kun. Jonas Krivickas

rugpiūčio 9 atvyko iš Strasbourgo, Prancūzijos, į JAV New Yorke, pailsėjęs pas savo pažįstamus, vakar išvyko į Albany. Ten jis yra pakviestas vietos vyskupo dirbti kūrijos labdarybės srity. Dabartinis jo adresas: 225 Madison Ave. Albany 10, N. Y.

Pagerbs dail. A. Varną

New Yorko Liet. Bendruomenės Kultūros Taryba rengia dail. Adomo Varno pagerbimą, kuris įvyksta rugpiūčio 20 d., šeštadienį, Pranės Lapienės vasarvietėje Stony Brook. Pradžia 4 val. Programoje bus trumpai peržvelgta Ad. Varno veikla jo 75 metų amžiaus sukakties proga. Pati sukaktis čikagiečių buvo minėta anksčiau, o New Yorko lietuviai sukaktuvininko pagerbimą rengia vėliau, naudodamiesi jo lankymusi rytiniuose krantuose. (S. N.).

Miesto mayoras Wagneris įspėjo, kaip elgtis, jeigu būtų paskelbtas uragano aliarmas:

- prekybos ir kitos įmonės turi užsidaryti;
- žmonės dingti iš gatvių;
- šiukšlių dėžes ir kitus lauke laikomus lengviau judomus daiktus pritvirtinti arba pašalinti;
- pasirūpinti žvakių, jeigu elektra būtų nutraukta;
- uragano metu atidaryti langus iš priešingos nuo uragano pusės, kad oro spaudimas lauke ir kambariuose išsilygintų;
- uragano metu ar po uragano kabančių vielų neliesti;
- keleiviam nestoti pakeliui po dideliais medžiais;
- uragano metu laikyti radijo aparatus įjungtus, kad laiku išgirstų naujus įspėjimus;
- uragano metu be reikalo neskambinti telefonu, kad linijos būtų laisvos pavojaus reikalui.

Juozas Sviteris,

čia gimęs lietuvis amerikietis, Korėjos karo veteranas, gražiai kalbąs lietuviškai, įstojo dirbti į Juozo Grabau nekilnojamojo turto pardavimo įstaigą.

Florencija Korsakaitė

Operos ir filmų solistė sėkmingai pasirodžiusi Adomo Mickevičiaus minėjimuose Pennsylvanijoj, atvyko su motina pailsėti į Pr. Lapienės vasarvietę Stony Brook, N. Y., ir jau spėjo pradžiuginti vasarvietės svečius pora koncertų. Čia dar atostogavo L. Dymša, V. ir L. Koppai, A. Dičmonas, C. Misevičius, A. Andriuškevičius, Barčiauskai, J. ir A. Pakalkos, V. ir A. Kašubos, Erciai su dukrele, A. Novickis, Dr. Klimų šeima, dail. Č. Janušas su šeima, dail. W. Vitkus, dail. P. Osmolskio šeima ir kt.

Nuo liepos pradžios svečiuojasi dail. Adomas Varnas su žmona ir D. Petrutytė.

Šiuo metu vieši dail. R. Ingelevičienė, akt. A. Škėma ir kt. Trumpesnį laiką svečiavosi dail. P. Kiaulėnas su žmona, Alice Stephens (iš Chicagos), J. ir E. Pajaujai (iš Washingtono, D. C.), kun. Dr. M. Ražaitis, kun. Paransevičius, kun. Pranas Jančius, M. I. C. (iš Chicagos), V. Daugirdas, R. Pundzevičius, dail. V. K. Jonynas ir kt.

Dažni svečiai yra kons. J. Budrys su žmona, J. Suveizdis, M. Molis, V. Maželis ir daugelis kitų. (J. S.).

DARBININKO PIKNIKAS ĮVYKS RUGSĖJO (SEPT.) 4 D. LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE, LINDEN, N.J.

Skaučių laužas

įvyksta rugpiūčio 13, šeštadienį, 8 val. vak., Forest Park. Važiuoti Jamaica linija iki 111 St. (sėsti į patį paskutinį vagoną), išlipus eiti atgalios iki 109 St. ir tiesiai aukštyn, Forest Park linkui, iki mažojo baseino, vadinamojo Jackson Pond, kur skautės lauks ir nuves toliau. New Yorko skautės laukia visų atsilankant (G. F.).

Newarko šv. Trejybės parap.

metinis piknikas įvyksta rugpiūčio 21 Lietuvių Laisvės parke Linden 340 Mitchell Ave. New Jersey.

Parapijiečiai ir kaimynai kviečiami dalyvauti. Bus užkandžiai ir išgėrimas. Gros orkestras.

Prel. I. Kelmelis

SUGAVO GAUJĄ SPEKULENTŲ NARKOTIKAIS

New Yorko policija rugpiūčio 4 suėmė 9 vyrus, kurie yra įtariami, kad vadovavo visame krašte išplitusiai spekulentų narkotikais organizacijai. Suimtieji daugumas turėjo santykius su deportuotu į Italiją Luciano; jų pačių daugelis taip pat kilę iš Italijos. Policija ruošėsi šiam žygiui ištisus 7 mėnesius.

PARDUODAMAS PIANINAS

Išsikeliant į kitą vietą, parduodamas geram stovyje pianinas.

Kreiptis: nuo 5—8 val. vakaro 407 Chancey St., Brooklyn 33, N. Y. III aukštas, R. M.

PARDUODAMA:

16 butų geras mūrinis namas, marmuro laiptai ir sienos, aliejum šildomas, kaina $17.000. Kas mokėtų viską grynais, galėtų gauti už $15.000. Pajamų $4600.

12 butų mūrinis namas, beveik naujas, marmuro laiptai ir sienos, aliejum šildomas, variniai vamzdžiai, labai gražiame stovyje. Kaina $41.000. Pajamų $7000.

2 butų medinis namas, pirkėjui 6 kambarių butas. Kaina tik $6000.

Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. Tel.: STagg 2-7524.

VYČIŲ SUVAŽIAVIMO Newarke Rengimo Komitetas: Sėdi iš k. į d.: Mrs. Ch. Douchess, Ed. Tamošiūnas, Al Vasiliauskas (Vyčių pirmininkas), Vera Laukzemis, A. Jankauskas. Stovi: A. Malakas, J. Sakevičius, L. Stukas, Fr. Vaškas, Mrs. A. Jankauskas, A. Ponelis, P. Podgaisky ir M. Bujus.

AČIŪ VISIEMS

Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos Seserys, Putnam, Conn. taria nepadalintą širdingą ačiū visiems, kurie bent šiuo tuo prisidėjo prie Liet. Susiartinimo šventės — pikniko.

Ačiū gerb. kapelionui kun. St. Ylai už gražų pravedimą religinės dalies, ačiū kun. V. Paulauskui už nuoširdų paramą ir visokeriopą pagalbą, ačiū kun. J. Grigoniui už šv. mišių auką.

Didelis ačiū Gildos Garbės pirmininkui Prelatui J. Ambotui, Koplyčios Statybos Komiteto pirmininkui prel. P. Jurui ir visiems dvasiškiams už atsilankymą į šią šventę.

Ačiū mieloms pagelbininkėms — šeimininkėms, kurios padėjote pagaminti valgio, kad jo visiems užtektų. Ačiū visoms lietuvių kolonijoms už surengtas autobusų ekskursijas: New Britain, Hartford, Waterbury, Worcester, Boston. Ačiū už suruoštus stalus mūsų Gildos skyriams: Waterbury, Manchester, Lawrence, Worcester šv. Kazimiero parapijos Gildai ir Aušros Vartų parapijos mūsų bičiulėms, kurios taip nuoširdžiai pagelbėjote, nors ir nesudarote dar mūsų rėmėjų skyriaus.

Ačiū p. K. ir P. Pauliukoniams, p. J. Andrašiūnui, p. Valiukoniams, p. Vasiliauskams, p. J. Kumpai, skautams, Hartfordo studentams už tvarkos palaikymą ir prisidėjimą prie sodybos paruošimo šventei.

Ačiū visoms stovyklautojoms už puikią programą, o stovyklos mokytojams už didį pasiaukojimą mergaites mokinti, nepamainomai tautinių šokių ir žaidimų mokytojai p. K. Marijošienei, mažųjų mokytojai p. N. Stadalninkaitei, poetui p. B. Brazdžioniui, p. A. Skrupskelienei. Ačiū p. J. Petkaičiui už pasiaukojimą išmokinant per tokį trumpą laiką mūsų stovyklos mergaites naujų šv. mišių, sukomponuotų Tėv. B. Markaičio, S. J. Ačiū ir Tėvui B. Markaičiui už duotą pirmąją progą mūsų mergaitėms šias mišias sugiedoti.

Ačiū Koplyčios statytojams, kurie savo aukomis ar tai didelėmis ar mažomis, pagal savo išgales, statote šią, taip mums brangią, koplyčią. Šia proga kviečiame Jus atsilankyti į koplyčios šventinimą rugpiūčio 21 dieną ir laukiame Jūsų pranešimo apie atvykimą.

Iki pasimatymo rugpiūčio 21 dieną Putname!

Jūsų Kristuje,

N. Pr. Švč. M. Marijos Seserys.

KVIETIMAS

Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno, Putnam, Conn. Marijos garbei skirtosios koplyčios statyba baigta.

Pašventinimo iškilmės įvyks rugpiūčio 21 d. 11:00 val.

Šventins Jo Ekselencija Vysk. Bernard Flanagan. Ši lietuvių geradarių pastatytoji šventovė teikia džiaugsmo Vienuolijos seserims ir Lietuvių visuomenei.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti šventinimo iškilmėse ir kartu padėkoti Dievui už Jo malones bei patirti dvasinio džiaugsmo.

Iš galinčių aukoti koplyčios įrengimui, atsiųstoji auka bus didžiai įvertinta.

Jūsų Kristuje,

Nek. Pr. Švč. Marijos Seserys ir Koplyčios Statybos Komitetas

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Pr. Virmauskis,

šv. Petro parapijos klebonas, prašo parapiečius susirinkti rugpiūčio 17 parapijos salėje parapijos istorijos reikalu. Pranešimą padarys pats klebonas ir prof. A. Kučas.

Keturi autobusai,

o gal ir penki, vyks į Lietuvių dieną, rugpiūčio 14, Kennebunkport, Me. Ten važiuoja šv. Petro parapijos choras, dudų orkestras ir daug bostoniečių; kiti vyksta savomis mašinomis.

Daumantas Čibas

yra išdrožęs statulas lietuviškajam kryžiui, kuris bus iškilmingai pašventintas rugpiūčio 14 pranciškonų vienuolyno sodyboje, Kennebunkport, Me.

Inž. Kostas Nenortas,

išdirbęs kelerius metus Cambridge, aukšto voltažo inžinierių firmoje, perėjo dirbti į didžiąją Raytheon firmą, Waltham, Mass.

Milda Gedminaitė

gavo Northeastern stipendiją studijuoti tame universitete.

Dalia Skudžinskaitė-Ivaškienė,

pavasarį baigusi Newton kolegijoje chemijos mokslus, rugpiūčio 15 lėktuvu išskrenda į Vokietiją pas savo vyrą leit. R. Ivašką.

BROCKTONE

Balfo skyrius gavo leidimą viešajai rinkliavai gatvėse. Rinkliava bus rugpiūčio 19—20. Šiuo metu telkiami rinkėjai. Jais gali būti visi be jokių skirtumų. Kas renka aukas, įrodo, kad rūpinasi ne savimi, o nelaimėje esančiu savo artimu. Į tokį žmogų žiūrima su pagarba. Pasisienkime sudaryti didelę rinkėjų armiją, kad savo kenčiančiam broliui padėtume. Rinkėjai registruojasi pas skyriaus valdybos narius. Rinkliavos būstinė yra Baškauskų namas, 228, N. Sawtell Ave.

Kęstutis Keblinskas,

Ateitininkų Studentų S-gos pirmininkas, atlikęs vasaros karinius pratimus, lankėsi New Yorke; čia turėjo pasitarimą at-kų studentų stovyklos ir metinės konferencijos reikalais.

Polio epidemija

siaučia Bostone ir apylinkėse; Bostone yra virš 300 susirgimų, visoje Mass. valstybėje arti 900.

Bostono skautai,

vadovaujami A. Banevičiaus, išvyko į Kanadą, kur tarptautinėje skautų stovykloje reprezentuos lietuvius ir pašoks "Mikitą" bei "Oželį".

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas, žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

D-RAS V. KANAUKA
284 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 25, N. Y.
SUBWAY STOTYS: IRT—Brooklyn Museum arba Franklin Ave., BMT—Botanic Garden (Eastern Parkway).
Valandos pagal susitarimą. Telef. UL 7-8652
Skambinti 6:30—8 val. vakaro, šeštad. 9—11 val. ryto.

GERA VIETA
POILSIUI, SUVAŽIAVIMAMS, SUSIRINKIMAMS
SAYVILLE SHORE CLUB
Handsome Avenue Sayville, L. I., N. Y.
Viešbutis 100 kambarių, priklausąs lietuvaitei, prie pat jūros kranto. Puikios maudymosi bei sporto sąlygos. Pilna įvairių pramogų, šokiai kiekvieną vakarą. Yra šokių, teniso ir golfo mokytojai. Geras valgis, gaminamas New Yorko viešbučių specialistų.
Sayville yra 55 mylios nuo New Yorko. Automobiliais pasiekiamas Southern State Parkway arba Sunrise Highway. Traukiniu — Long Island Rail Road iki Sayville stoties.
Telefonas: SAyville 4-2050

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apyiinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

LAISVĖS VARPAS
NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais
WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIrkland 7-8533.

Neseniai gauta iš Italijos nedidelis kiekis ir galime siųsti pavieniams pirkėjams
DIDŽIOJI VIRĖJA
Praktiškas vadovas šeimininkėms
paruošė V. VARNIENĖ
3242 įvairūs valgių receptai — 792 p. ir daugybė įvairių patarimų šeimininkėms
KAINA $6.00
Gaunama "Darbininko" administracijoj

Klausykite LIETUVOS ATSIMINIMU
Šeštadieniais 4:30-5:30 vol. p.p.
Stotis WEVD 1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius
1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.
Waverly 4-3325